

Susipäivä medialle

Laitila

23.11.2023

Ohjelma

Klo 10 Tervetuloa! Susiuutiset mediassa: lyhyt katsaus mediaseurantaan, viestintäpäällikkö **Aku Ahlholm**,
Metsähallituksen Eräpalvelut

Klo 10.20 Suden ja ihmisen rinnakkaiselon ekologia, tutkimusprofessori **Ilpo Kojola** Luonnonvarakeskuksesta (Luke)

11 lounas

Klo 11.45 Susikohtaamiset: miten suurpeto kohdataan oikein, suunnittelija **Mikko Jokinen** ja erikoissuunnittelija **Mari Lyly**
Suomen riistakeskuksesta

Klo 12 Reviiriyhteistyöryhmät: miten paikalliset ratkaisevat suden läsnäoloon liittyviä haasteita, **Mari Lyly**
*Kommentti: reviiriyhteistyöryhmän jäsen, petoyhdyshenkilö **Veijo Jalonen***

Klo 12.30 Varsinais-Suomen susitilanne: ihmisten sopeutuminen, poikkeusluvut. Varsinais-Suomen vs. riistapäällikkö **Jörgen Hermansson** Suomen riistakeskus.

Klo 13 Ajankohtaiskatsaus Varsinais-Suomen kuntien koulukuljetuksista petovaaran vuoksi, **Aku Ahlholm**.
*Kommentti: Laitilan sivistysjohtaja **Susanne Laaksonen***

14 kahvit

**Susi
mediassa**

Jani Pellikka, Aku Ahlholm
LIFE BOREALWOLF / SusiLIFE
/ VargLIFE D3-action
(10/2019 – 09/2025)

Miten teitä seurataan?

1. Suomalaisia medioita seurataan kuukausittain

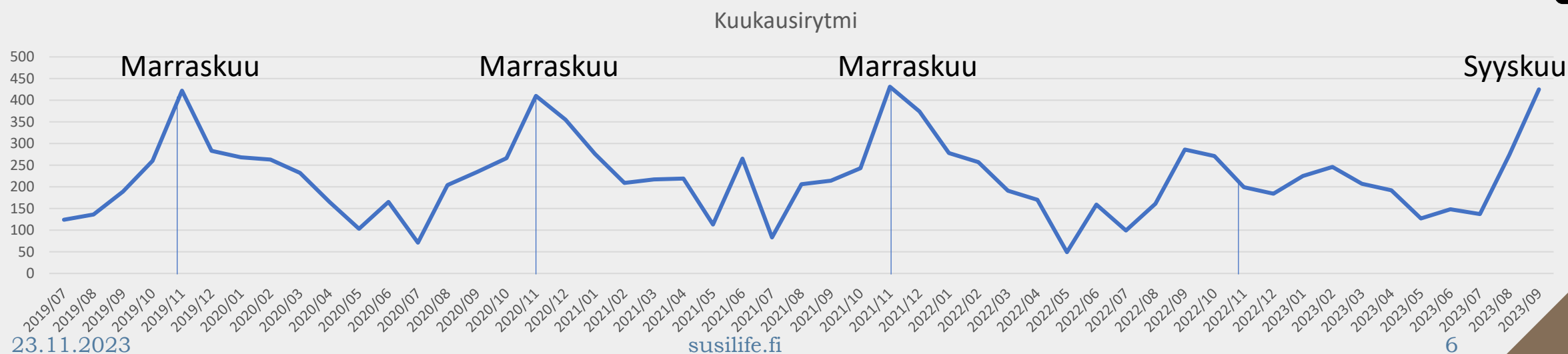
- Susiuutisten, teemojen kirjo ja yleisyys
- Projektiin (SusiLIFE) liittyvät ja muut uutiset

2. Löydösten julkistaminen kuukausittain ja algoritmin julkistaminen projektin lopussa (delit)

3. Koneoppimisalgoritmin rakennus >> sutta villieläimenä käsittelevien uutisten ja teemojen tunnistus

- Monikansallisen **Liana Technologies** -yrityksen palvelu (Luken lisenssi, 2019–2022, Metsähallituksen 2023), **Meltwater** (Luke, joulukuu 2021 – joulukuu 2022), **Retriever** (Luke, 2023–)
- Kohdealue: **Suomi, suomenkielinen & ruotsinkielinen**
- Mediatyyppi: **Verkkomediat** (uutiset) + **näköislehdet**
- Osumien hakukriteerinä ”susi” eri sijamuodoissa, yksiköllisenä ja monikossa, osana sanaliittoja tai yhdyssanoja
 - **tunnistusmalli** erottelee villiä sutta käsittelevät/sivuavat uutiset
 - **NLP-malli**: tekstin purkaminen kielen rakenteiksi
 - **luokittelumalli** (menetelmä topic modeling, muita)

	2019Q1	2019Q2	2019H1	2019H2	2019Q3	2019Q4	2020Q1	2020Q2	2020Q3	2020Q4	2020H1	2020H2	2020Q5	2020Q6	2020Q7	2020Q8	2020Q9	2020Q10	2020Q11	2020Q12	2020Q13	2020Q14	2020Q15	2020Q16	2020Q17	2020Q18	2020Q19	2020Q20	2020Q21	2020Q22	2020Q23	2020Q24	2020Q25	2020Q26	2020Q27	2020Q28	2020Q29	2020Q30	2020Q31	2020Q32	2020Q33	2020Q34	2020Q35	2020Q36	2020Q37	2020Q38	2020Q39	2020Q40	2020Q41	2020Q42	2020Q43	2020Q44	2020Q45	2020Q46	2020Q47	2020Q48	2020Q49	2020Q50	2020Q51	2020Q52	2020Q53	2020Q54	2020Q55	2020Q56	2020Q57	2020Q58	2020Q59	2020Q60	2020Q61	2020Q62	2020Q63	2020Q64	2020Q65	2020Q66	2020Q67	2020Q68	2020Q69	2020Q70	2020Q71	2020Q72	2020Q73	2020Q74	2020Q75	2020Q76	2020Q77	2020Q78	2020Q79	2020Q80	2020Q81	2020Q82	2020Q83	2020Q84	2020Q85	2020Q86	2020Q87	2020Q88	2020Q89	2020Q90	2020Q91	2020Q92	2020Q93	2020Q94	2020Q95	2020Q96	2020Q97	2020Q98	2020Q99	2020Q100	2020Q101	2020Q102	2020Q103	2020Q104	2020Q105	2020Q106	2020Q107	2020Q108	2020Q109	2020Q110	2020Q111	2020Q112	2020Q113	2020Q114	2020Q115	2020Q116	2020Q117	2020Q118	2020Q119	2020Q120	2020Q121	2020Q122	2020Q123	2020Q124	2020Q125	2020Q126	2020Q127	2020Q128	2020Q129	2020Q130	2020Q131	2020Q132	2020Q133	2020Q134	2020Q135	2020Q136	2020Q137	2020Q138	2020Q139	2020Q140	2020Q141	2020Q142	2020Q143	2020Q144	2020Q145	2020Q146	2020Q147	2020Q148	2020Q149	2020Q150	2020Q151	2020Q152	2020Q153	2020Q154	2020Q155	2020Q156	2020Q157	2020Q158	2020Q159	2020Q160	2020Q161	2020Q162	2020Q163	2020Q164	2020Q165	2020Q166	2020Q167	2020Q168	2020Q169	2020Q170	2020Q171	2020Q172	2020Q173	2020Q174	2020Q175	2020Q176	2020Q177	2020Q178	2020Q179	2020Q180	2020Q181	2020Q182	2020Q183	2020Q184	2020Q185	2020Q186	2020Q187	2020Q188	2020Q189	2020Q190	2020Q191	2020Q192	2020Q193	2020Q194	2020Q195	2020Q196	2020Q197	2020Q198	2020Q199	2020Q200	2020Q201	2020Q202	2020Q203	2020Q204	2020Q205	2020Q206	2020Q207	2020Q208	2020Q209	2020Q210	2020Q211	2020Q212	2020Q213	2020Q214	2020Q215	2020Q216	2020Q217	2020Q218	2020Q219	2020Q220	2020Q221	2020Q222	2020Q223	2020Q224	2020Q225	2020Q226	2020Q227	2020Q228	2020Q229	2020Q230	2020Q231	2020Q232	2020Q233	2020Q234	2020Q235	2020Q236	2020Q237	2020Q238	2020Q239	2020Q240	2020Q241	2020Q242	2020Q243	2020Q244	2020Q245	2020Q246	2020Q247	2020Q248	2020Q249	2020Q250	2020Q251	2020Q252	2020Q253	2020Q254	2020Q255	2020Q256	2020Q257	2020Q258	2020Q259	2020Q260	2020Q261	2020Q262	2020Q263	2020Q264	2020Q265	2020Q266	2020Q267	2020Q268	2020Q269	2020Q270	2020Q271	2020Q272	2020Q273	2020Q274	2020Q275	2020Q276	2020Q277	2020Q278	2020Q279	2020Q280	2020Q281	2020Q282	2020Q283	2020Q284	2020Q285	2020Q286	2020Q287	2020Q288	2020Q289	2020Q290	2020Q291	2020Q292	2020Q293	2020Q294	2020Q295	2020Q296	2020Q297	2020Q298	2020Q299	2020Q300	2020Q301	2020Q302	2020Q303	2020Q304	2020Q305	2020Q306	2020Q307	2020Q308	2020Q309	2020Q310	2020Q311	2020Q312	2020Q313	2020Q314	2020Q315	2020Q316
--	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	----------	----------	----------	----------	----------	----------	----------	----------	----------	----------	----------	----------	----------	----------	----------	----------	----------	----------	----------	----------	----------	----------	----------	----------	----------	----------	----------	----------	----------	----------	----------	----------	----------	----------	----------	----------	----------	----------	----------	----------	----------	----------	----------	----------	----------	----------	----------	----------	----------	----------	----------	----------	----------	----------	----------	----------	----------	----------	----------	----------	----------	----------	----------	----------	----------	----------	----------	----------	----------	----------	----------	----------	----------	----------	----------	----------	----------	----------	----------	----------	----------	----------	----------	----------	----------	----------	----------	----------	----------	----------	----------	----------	----------	----------	----------	----------	----------	----------	----------	----------	----------	----------	----------	----------	----------	----------	----------	----------	----------	----------	----------	----------	----------	----------	----------	----------	----------	----------	----------	----------	----------	----------	----------	----------	----------	----------	----------	----------	----------	----------	----------	----------	----------	----------	----------	----------	----------	----------	----------	----------	----------	----------	----------	----------	----------	----------	----------	----------	----------	----------	----------	----------	----------	----------	----------	----------	----------	----------	----------	----------	----------	----------	----------	----------	----------	----------	----------	----------	----------	----------	----------	----------	----------	----------	----------	----------	----------	----------	----------	----------	----------	----------	----------	----------	----------	----------	----------	----------	----------	----------	----------	----------	----------	----------	----------	----------	----------	----------	----------	----------	----------	----------	----------	----------	----------	----------	----------	----------	----------	----------	----------	----------	----------	----------	----------	----------	----------

Uutiskärkiä heinä–syyskuussa 2023

Vahinko- ja vahinkoriskiuutisointia kiihtyvään tahtiin.

Yleisimmin tunnistetut teemat

Huom! Alustava arvio uutisista 7/2019–4/2022

			Tekstinäytteistä (n = 5003)		Kokoteksteistä (n = 25)	
			kpl	%	kpl	%
1. Susihavainto	1.1 Uusi (s)	1.1.1 Rakennettu alue	345	7	213	9
		1.1.2 maatalousmaa	55	1	51	2
		1.1.3. Metsämaa	109	2	109	4
		1.1.4 Epämääräinen/yksilöimätön/muu	270	5	81	3
2. Susivahinko	2.1. Uusi	2.1.1 Mikä tahansa ympäristö	45	1	12	0
		2.1.1 Koira	249	5	219	9
		2.1.2 lammas	181	4	146	6
		2.1.3 Nauta	35	1	33	1
3. Vahinko	3.1. Uusi	2.1.4 Poro	31	1	5	0
		2.1.5 Muu	71	1	30	1
		2.2.1 Tilasto	18	0	16	1
		2.2.2 Muu	47	1	34	1
4. Sudenmetsästys	4.1. Uusi	3.1.1 petoaita (sähkö)	35	1	47	2
		3.1.2 Ääni- tai valokarkotin	11	0	12	0
		3.1.3 Laumanvartijakoira	16	0	5	0
		3.1.3 Muu (non-lethal)	109	2	135	5
5. Suden h	5.1 Kohta	3.2.1 kokemus	6	0	0	0
		4.1.1 Poikkeusluvan hakeminen	252	5	120	5
		4.1.2 Metsästys- tai poistotapahtuma ja t	234	5	148	6
		4.1.3 Susipoliittinen keskustelu	1104	22	598	24
6. Susi osa	6.1 Uusi (n	4.2 Laiton sudenmetsästys	237	5	183	7
		5.1.1 Yllätyneisyys	7	0	2	0
		5.1.2 Ilo / elämys	24	0	26	1
		5.1.3 Pelko/huoli/riski	120	2	150	6
7. Kannan	7.1. Nykyi	5.1.4 Inho	6	0	2	0
		5.1.5 Suru	2	0	1	0
		5.2 Ylipää	172	3	123	5
		5.22 Muu	295	6	125	5
8. Tiedontuotantoa	8.1 Uusi (n	6.1.1 Rooli ekosysteemissä	311	6	202	8
		6.1.2 Turismi	82	2	50	2
		7.1.1 Kannan kokoarvio	200	4	152	6
		7.1.2 DNA-näytteet(ja keräys)	147	3	158	6
9. Pelko (liki)	9.1. Nykyi	7.1.3. Petoyhdyshenkilötoiminta (TASSU)	138	3	219	9

n. 15 %:ssa jokin viimeisen vuoden aikana tehty susihavainto mainittu

n. 11–17 %:ssa jokin viimeisen vuoden aikana tapahtunut susivahinko mainittu

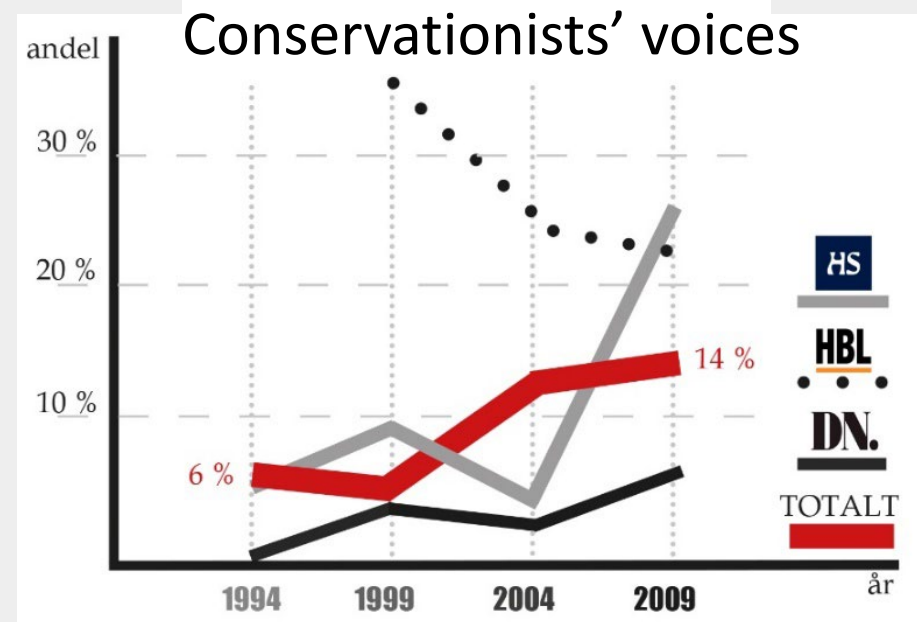
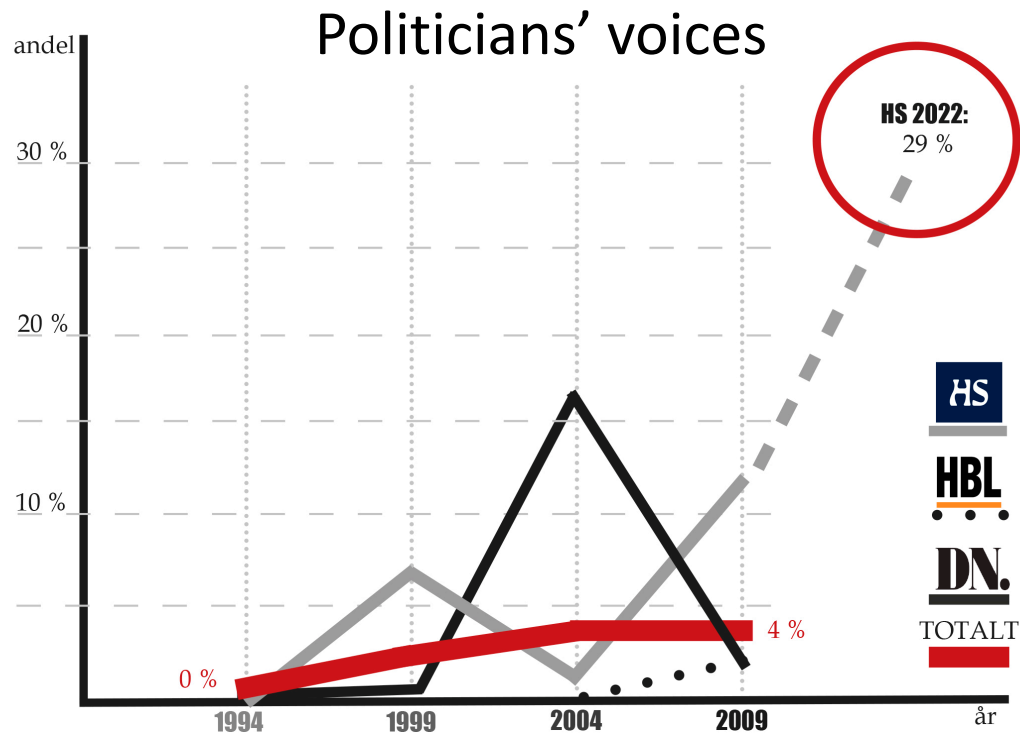
n. 3–8 %:ssa jokin non-lethal vahingon ennaltaehkäisy-menetelmä mainittu

5–6 % uutisista käsittelee poikkeusluvan hakemista ja salametsästystä. Susipoliittinen keskustelukin on paljon metsästyksestä ja sen roolista.

Pelko (liki) ainoa käsitelty tunne kohtaamiskokemuksissa.

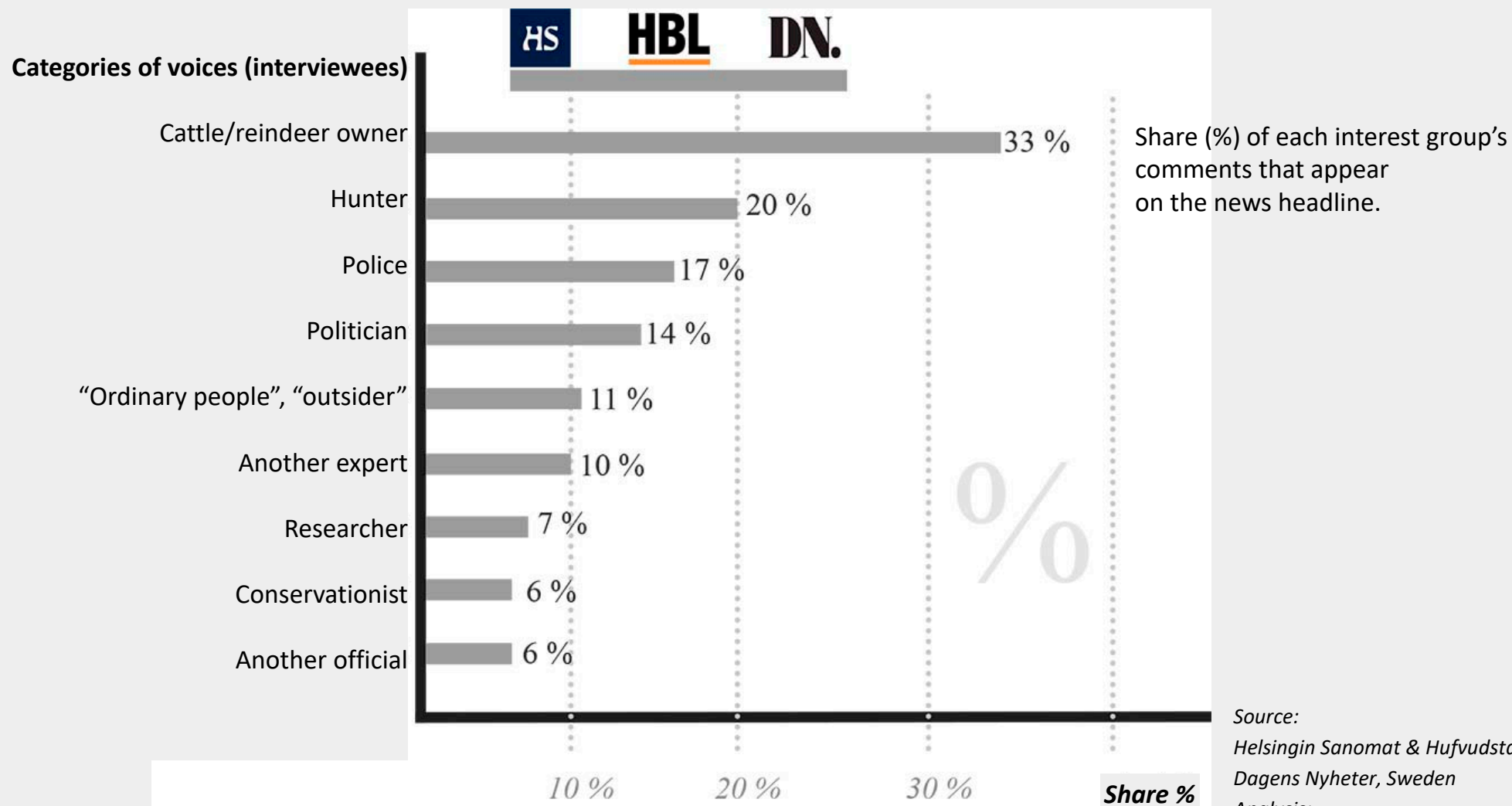
Tiedontuotantoa sivutaan verrattain harvoin (toki nämä kaikki muutkin teemat ovat verrattain harvinaisia)

Politicians' voices are increasing

Source: Helsingin Sanomat & Hufvudstadsbladet, Finland
Dagens Nyheter, Sweden
Analysis: Aku Ahlholm 2022 & "Vargens röst" 2021

The emotional voice makes the headlines (1)

Source:
Helsingin Sanomat & Hufvudstadsbladet, Finland
Dagens Nyheter, Sweden
Analysis:
Aku Ahlholm 2022

www.susilife.fi susilife@luke.fi

 [@LIFEborealWOLF](https://www.facebook.com/LIFEborealWOLF) [@LIFEborealWOLF](https://twitter.com/LIFEborealWOLF)

Toteuttajat

Rahoittajat

Maa- ja metsätalousministeriö
Jord- och skogsbruksministeriet
Ministry of Agriculture and Forestry

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment

Suden ja ihmisen rinnakkaiselon ekologiaa

Ilpo Kojola, Luke

Susi Suomessa

Sudet piha-alueilla

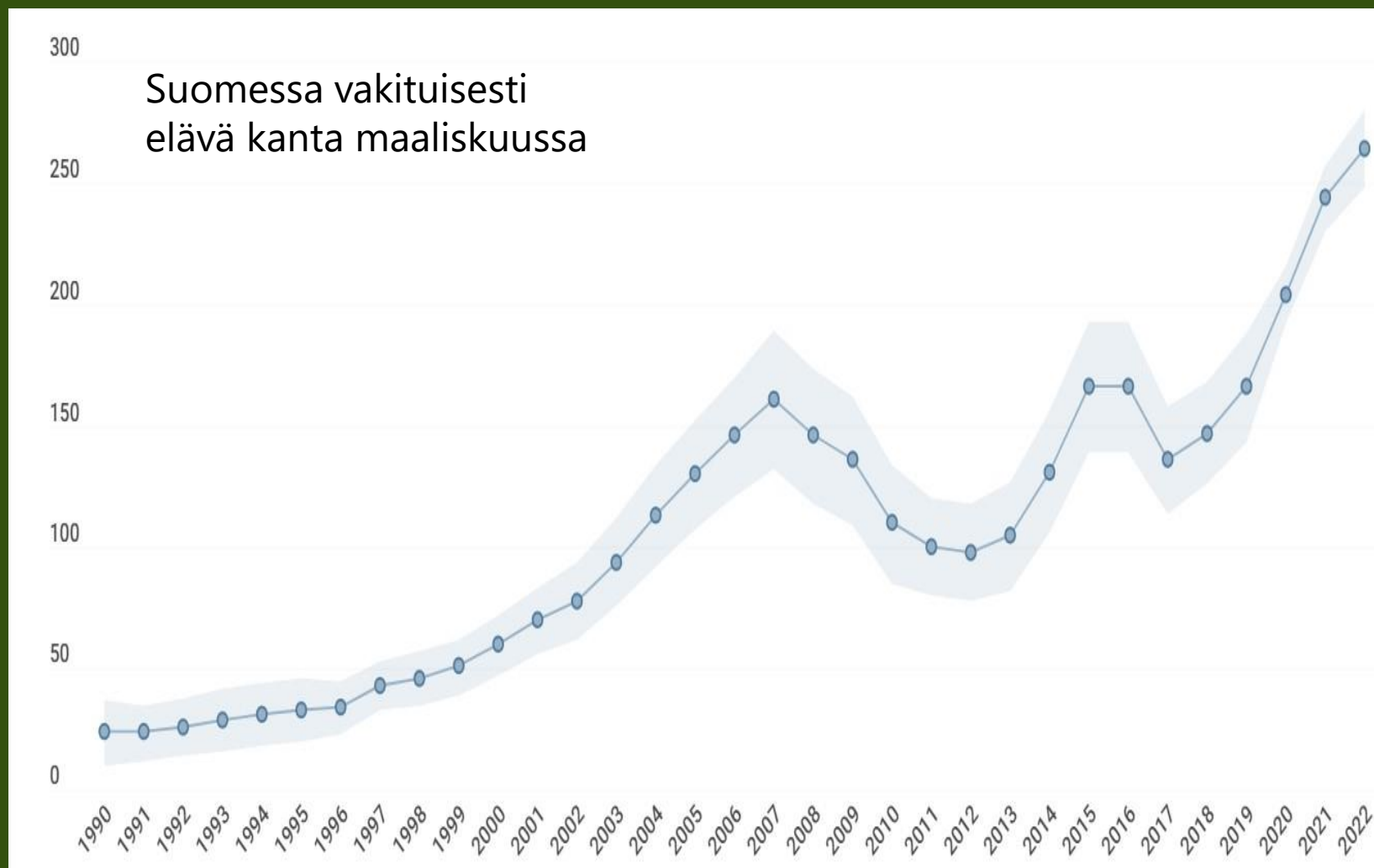
Susien aiheuttamat vahingot – yhteys luontaisiin saaliseläinkantoihin

Susipelko ja -vaara

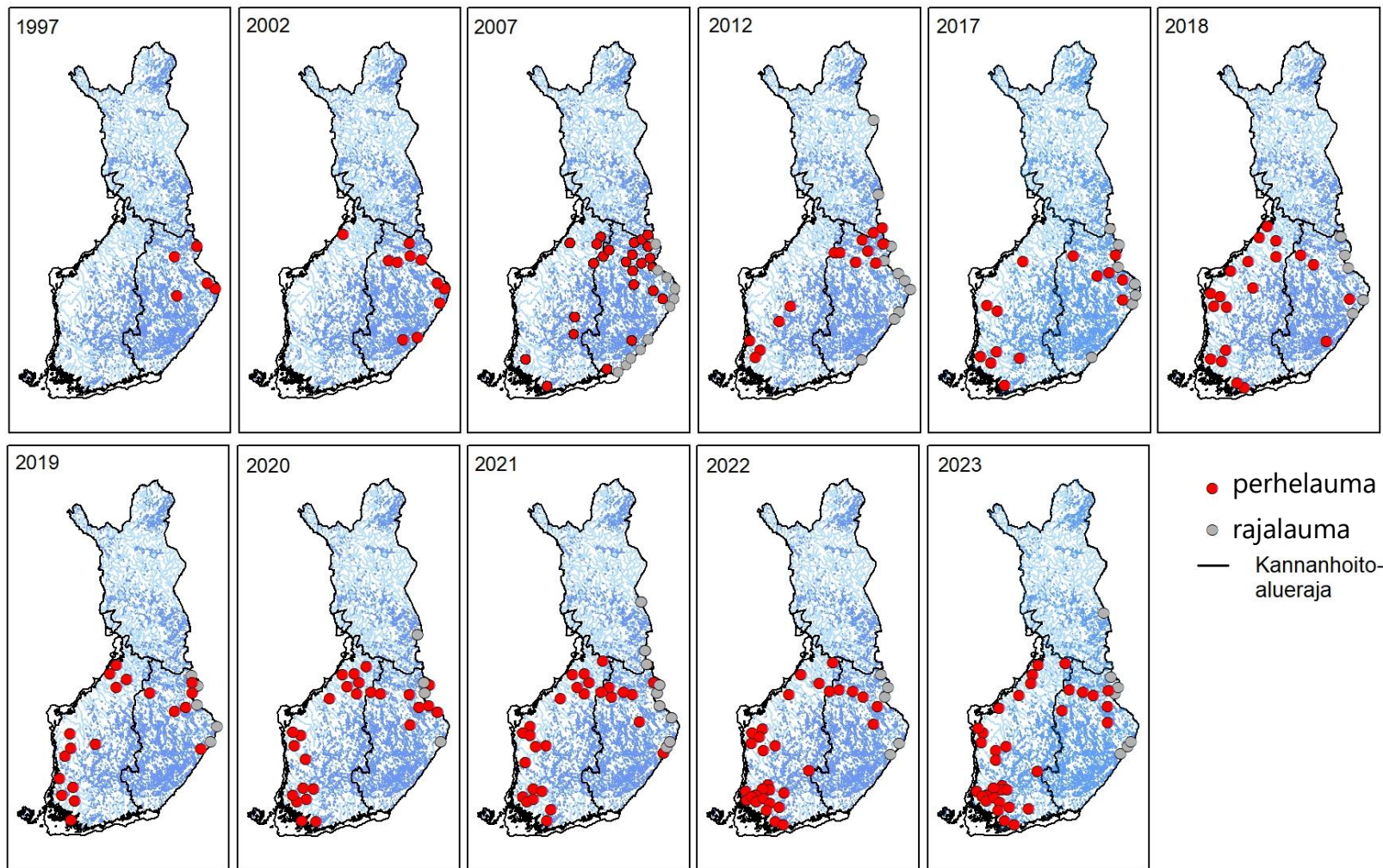
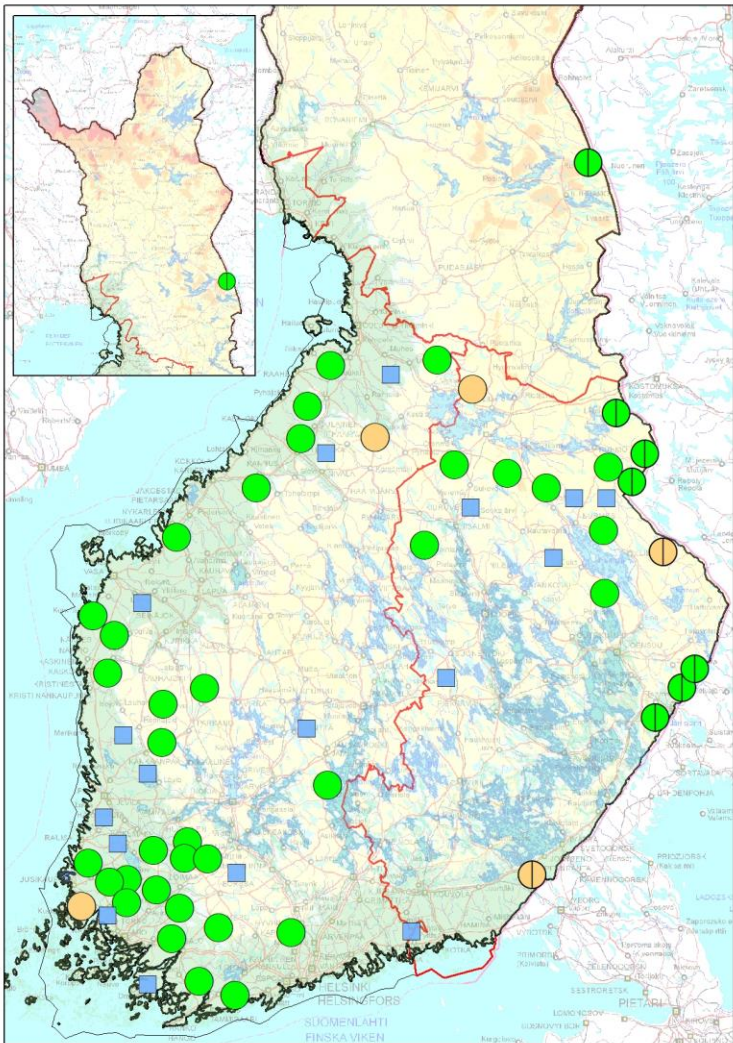

Kuva Seppo Ronkainen

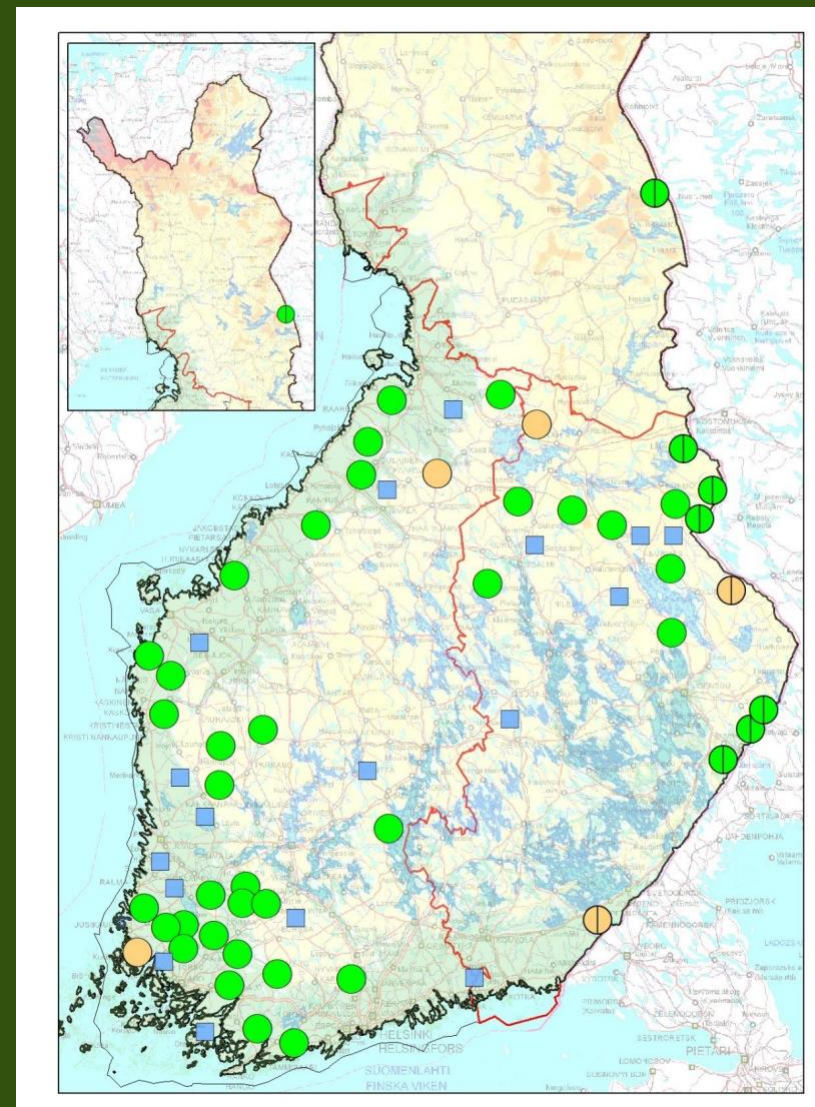
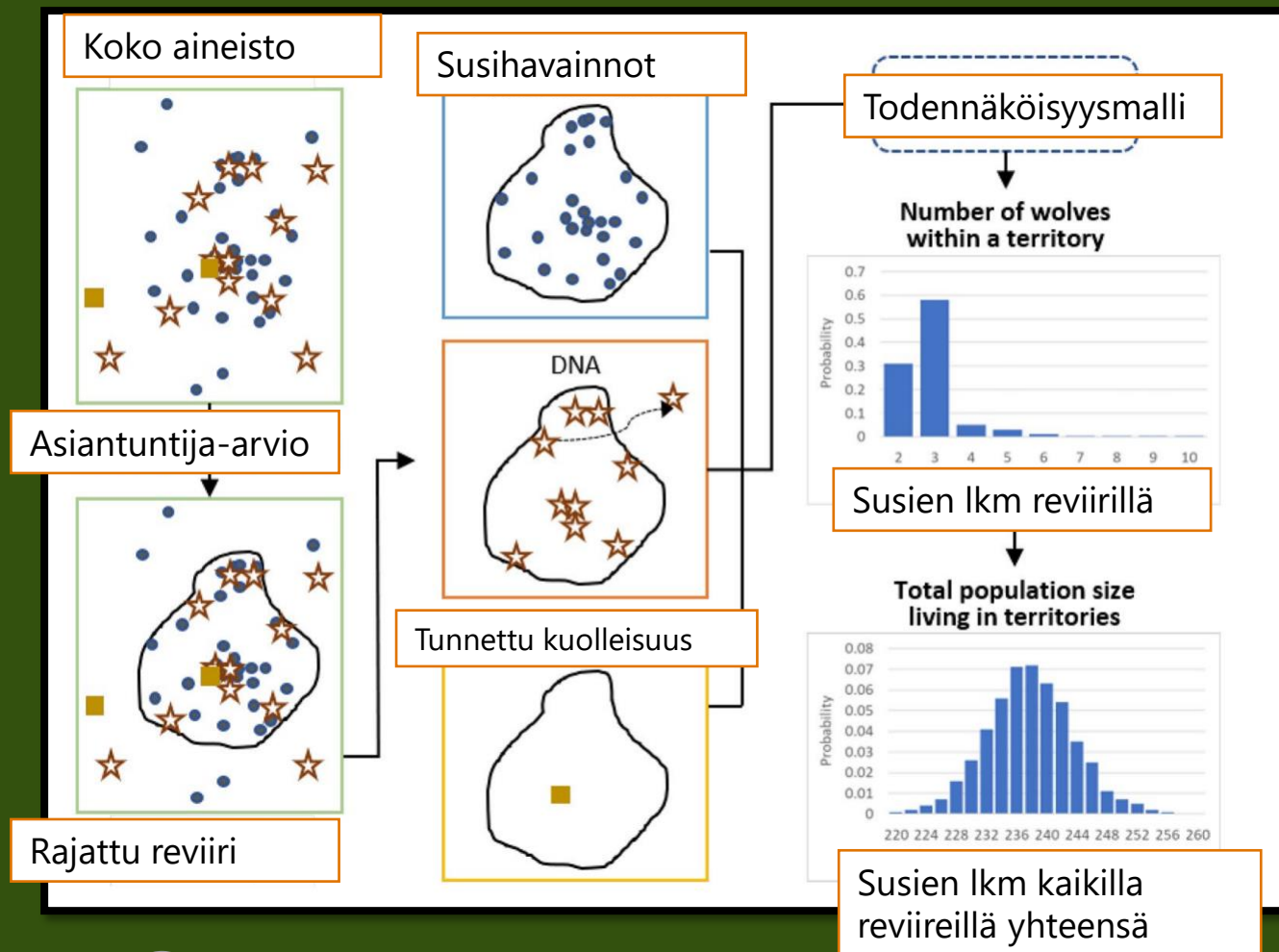
Susikannan kehitys

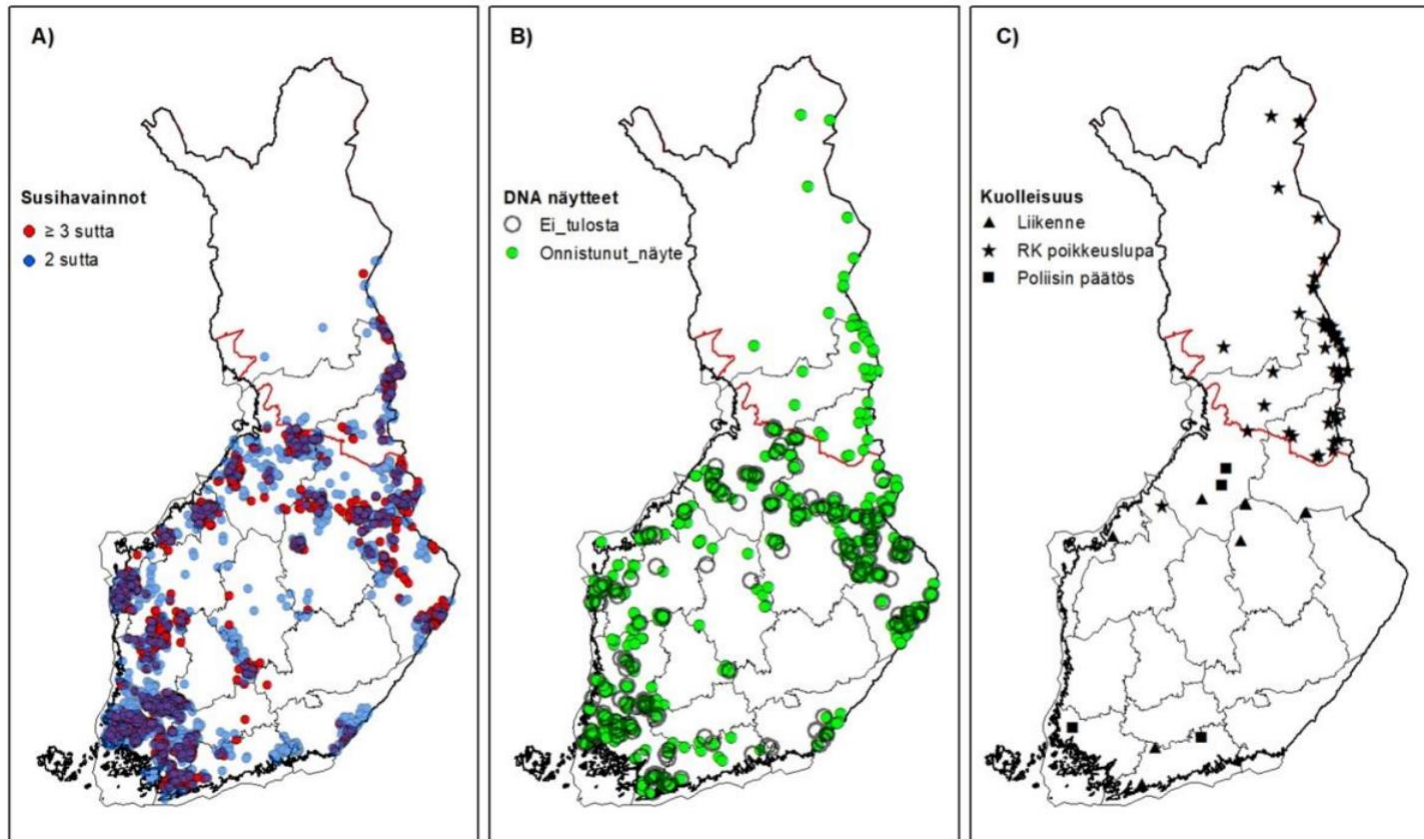
Susi Suomessa

Reviireillä elävien susien lukumäärä

Kanta-arvioaineisto

Havaintoaineistot ja
DNA-aineistot
suurelta osin
vapaaehtoisten keräämiä

ORIGINAL ARTICLE

Assessment of the residential Finnish wolf population combines DNA captures, citizen observations and mortality data using a Bayesian state-space model

Samu Mäntyniemi¹ · Inari Helle¹ · Ilpo Kojola²

Received: 22 December 2021 / Revised: 6 September 2022 / Accepted: 11 September 2022
© The Author(s) 2022

ORIGINAL PAPER

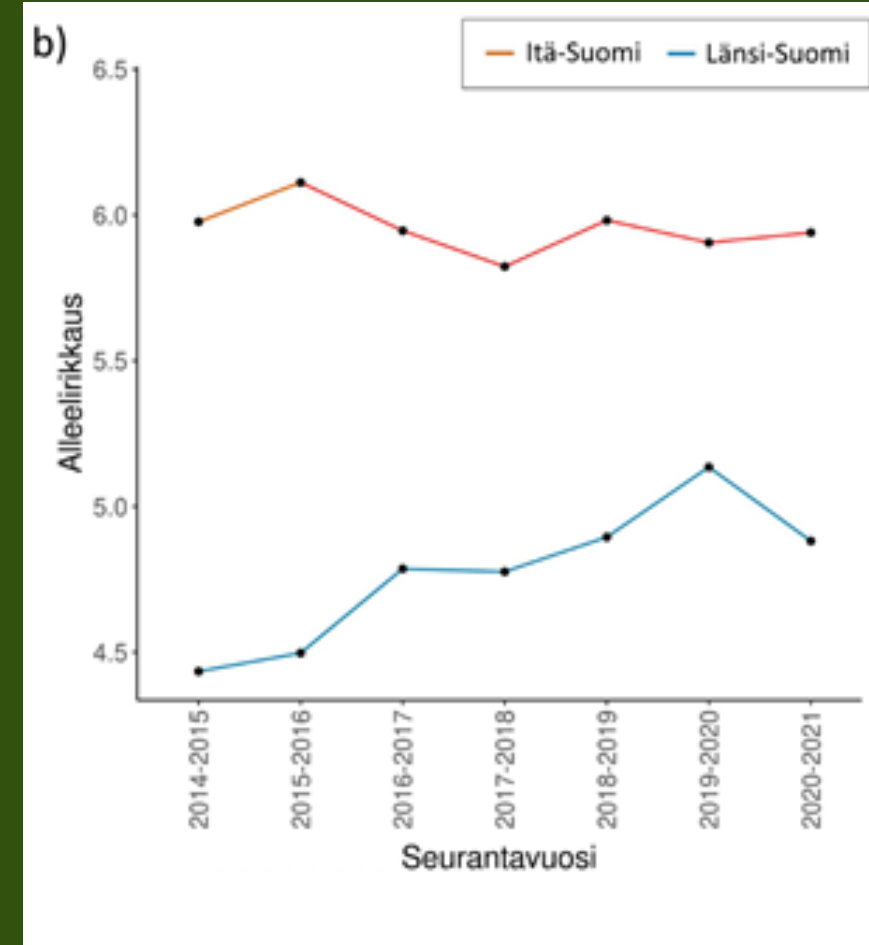
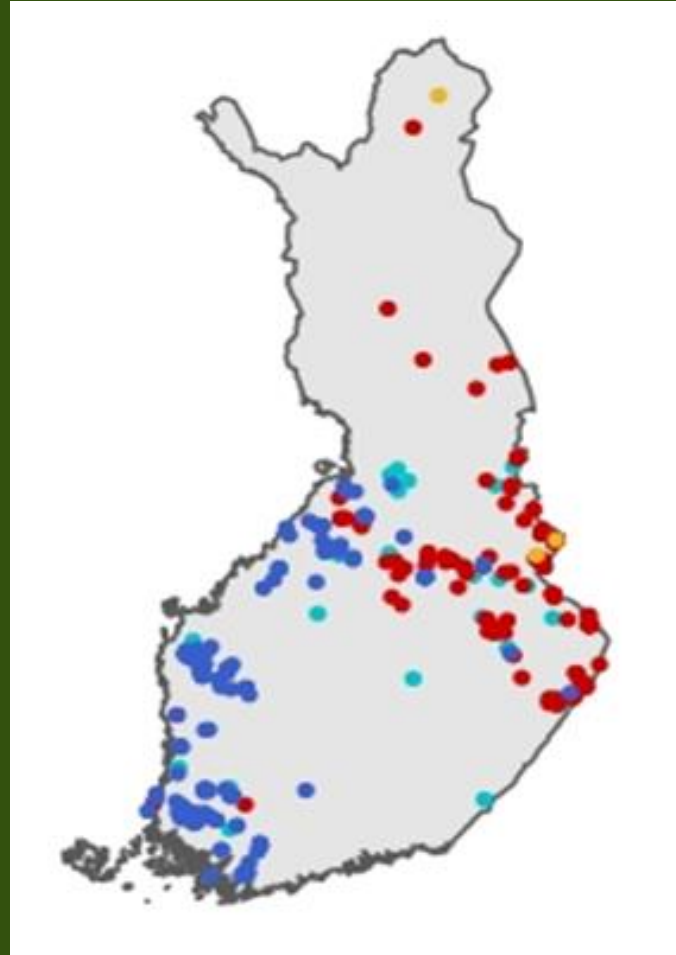
Balancing costs and confidence: volunteer-provided point observations, GPS telemetry and the genetic monitoring of Finland's wolves

Ilpo Kojola¹ · Samuli Heikkinen² · Katja Holmala³

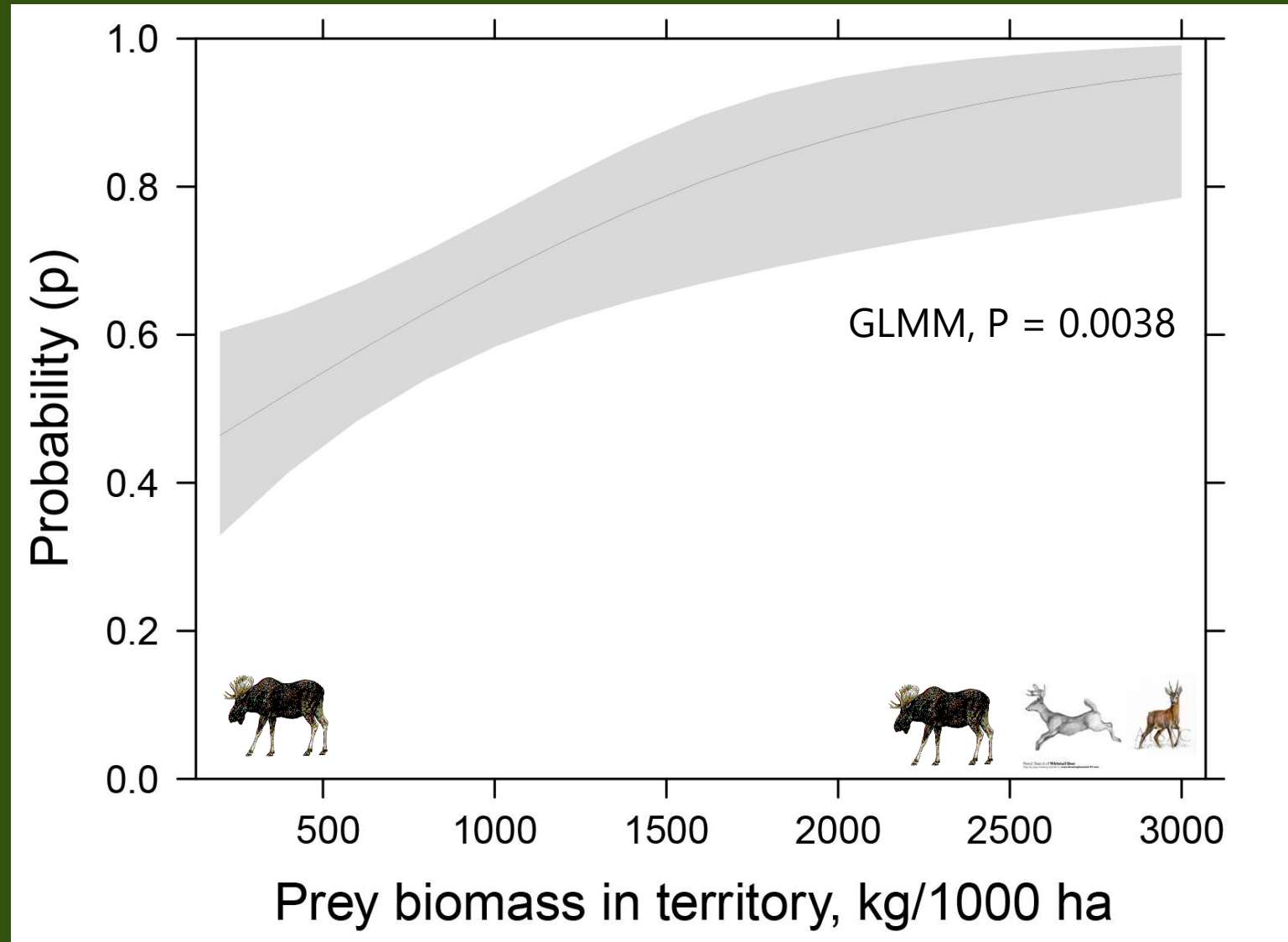
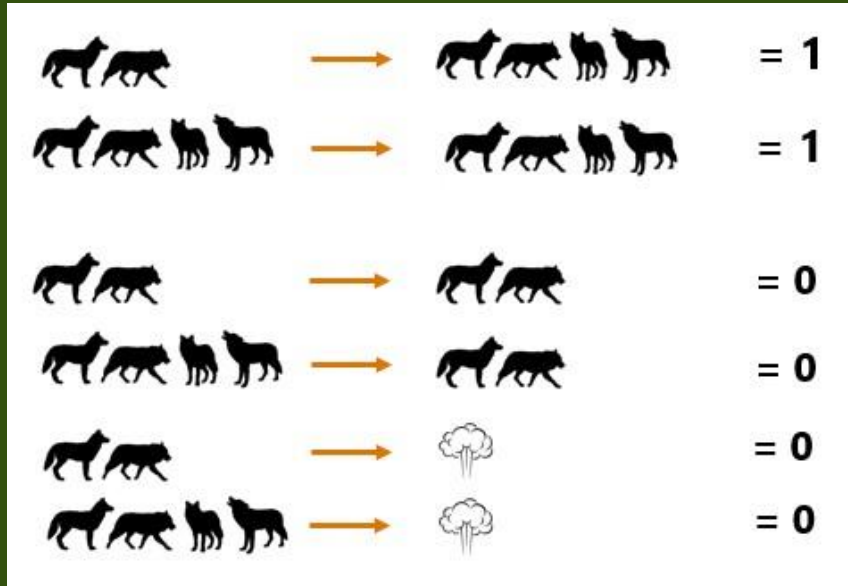
Received: 8 January 2018 / Accepted: 13 April 2018 / Published online: 1 May 2018
© The Author(s) 2018

Susikannan geneettinen tila

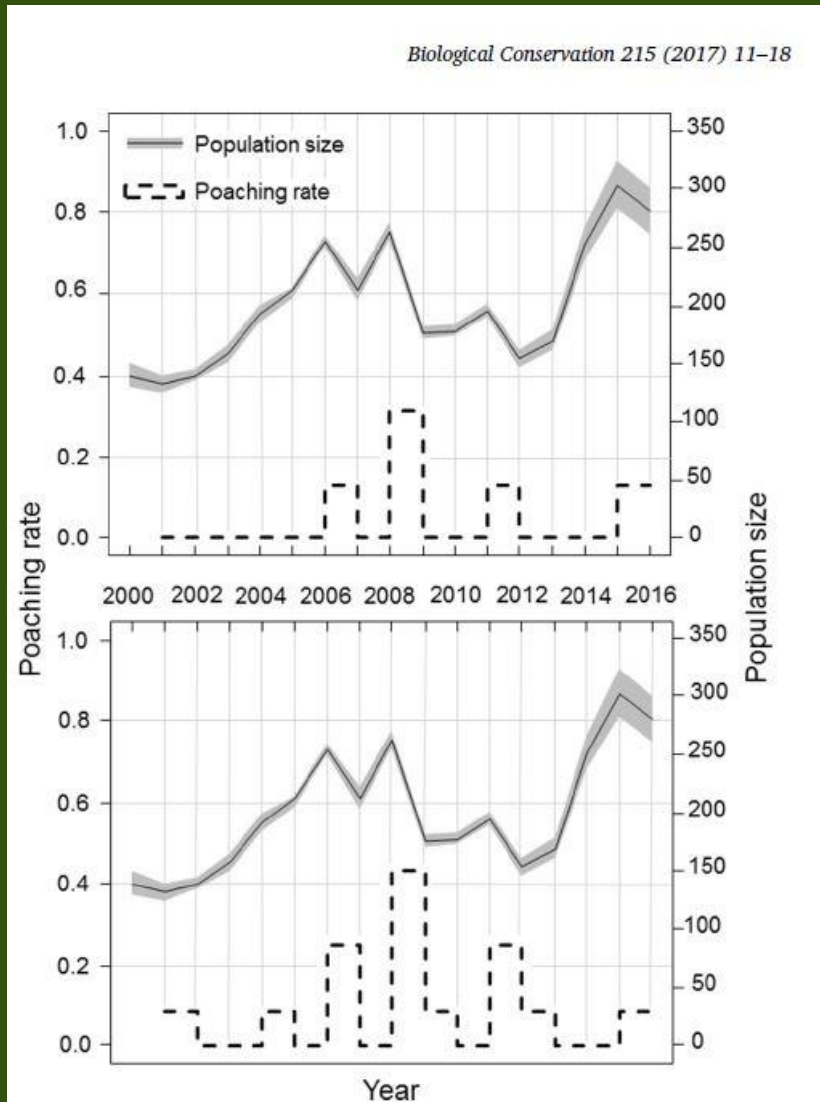
- Geneettisesti erilaistunut
- Lännessä geneettinen monimuotoisuus vähäisempää

Saaliseläinten runsaus ja susien lisääntymismenestys

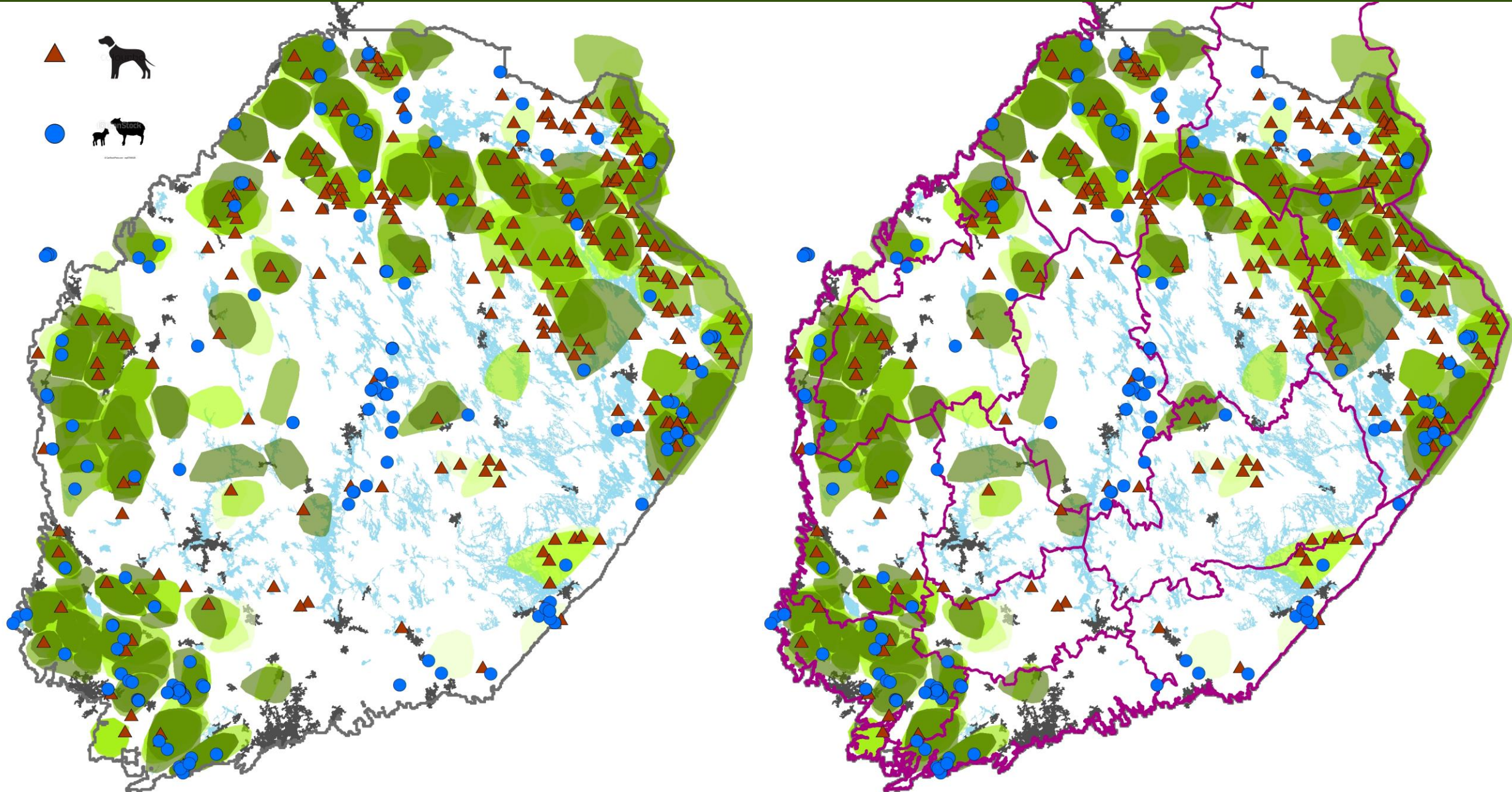

Susien laiton tappaminen 1998-2016

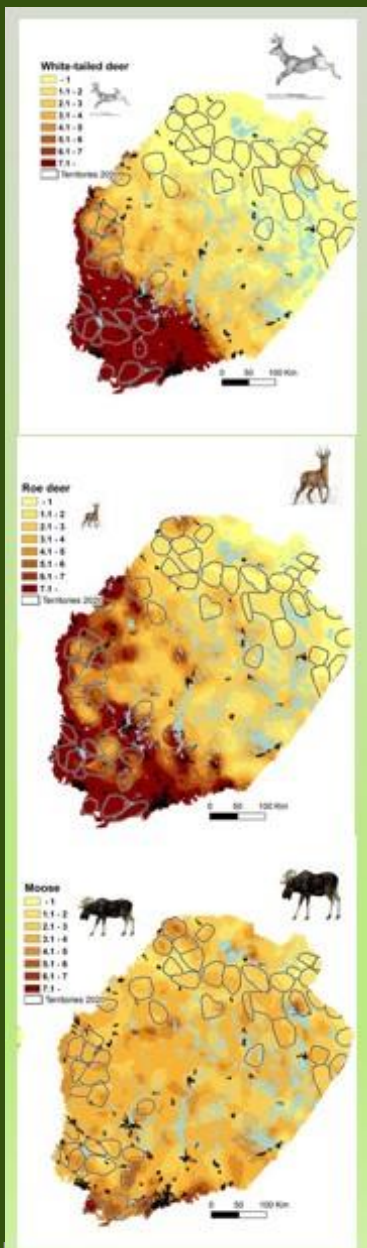

- Kannan kehityksen ja laittoman tappamisen välillä vahva yhteys
- Laittoman tappamisen määrää arvioiva suure pohjautui pantasusien kohtaloihin

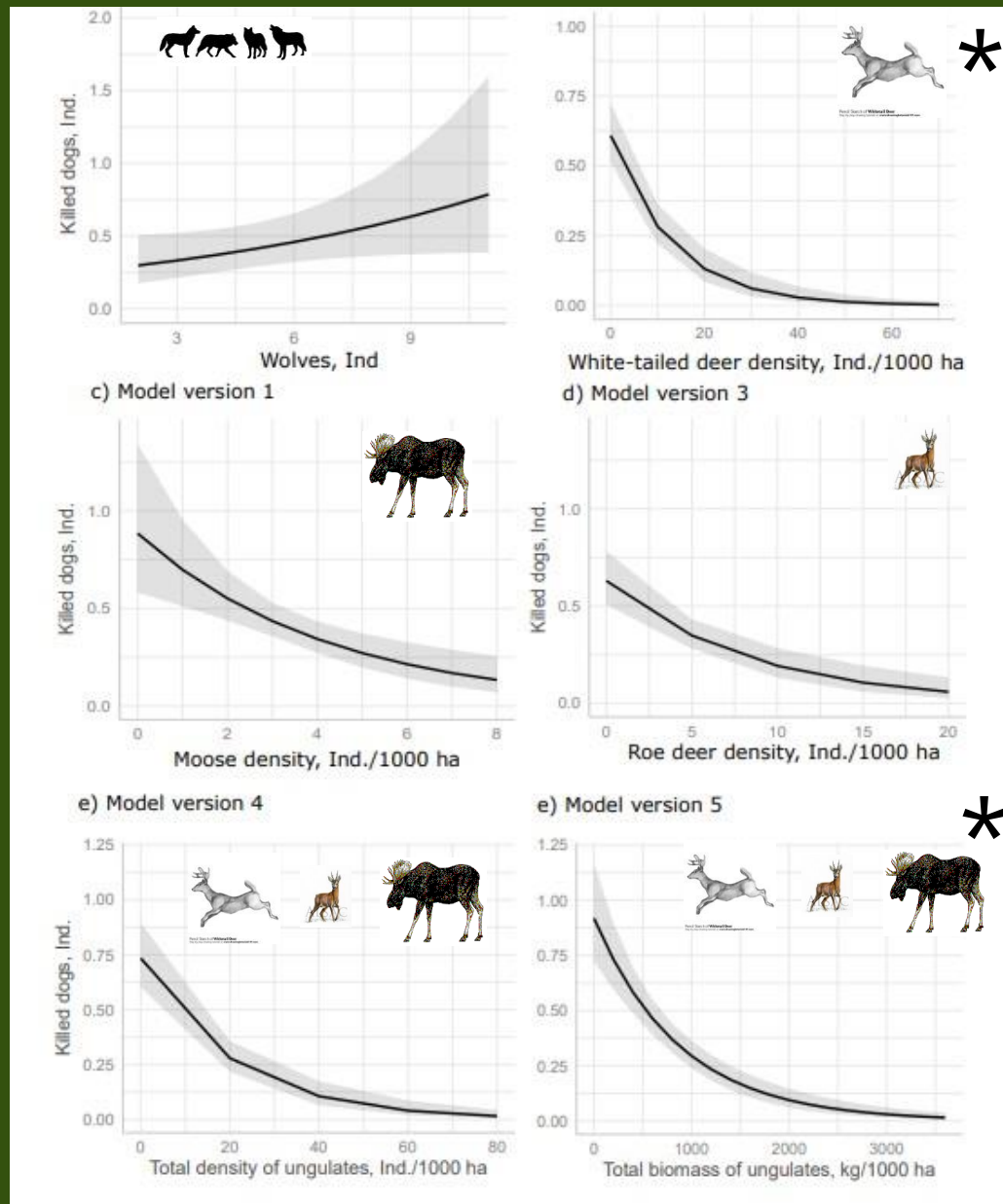
Susireviirit ja susien aiheuttamat vahingot (2017-2022)

Hirvieläinkannat ja susien tappamat koirat

Susien
tappamat
koirat (0/1)

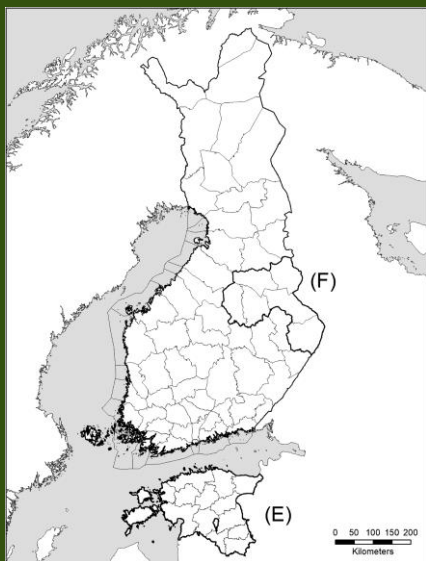
* parhaat mallit

1 vh-peurojen kannantiheys
2 saaliseläinbiomassa

()

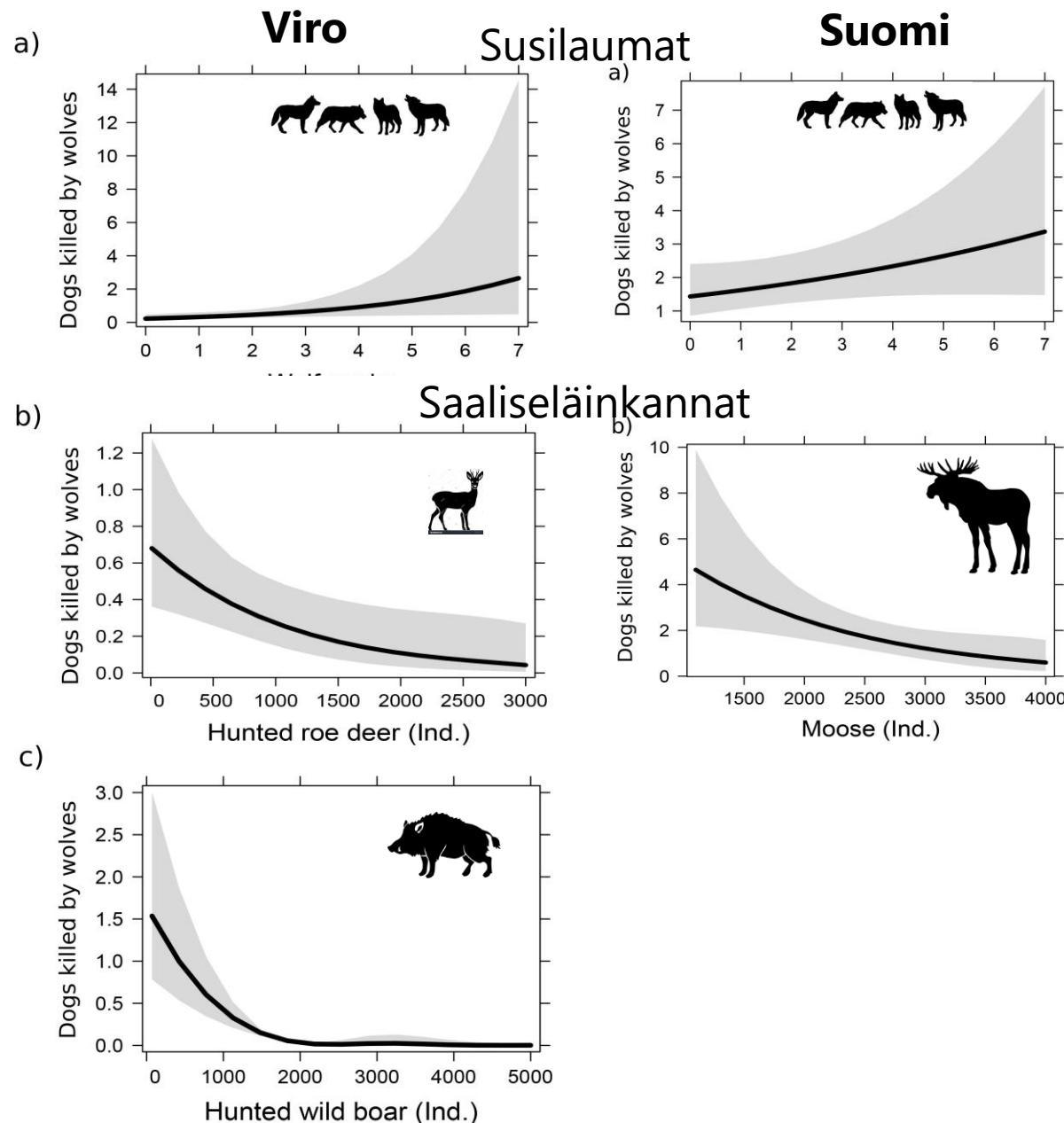
*

Viro ja Suomi

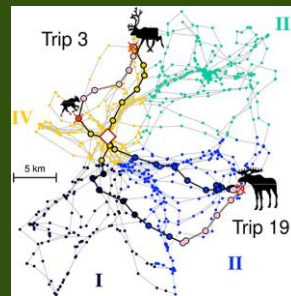
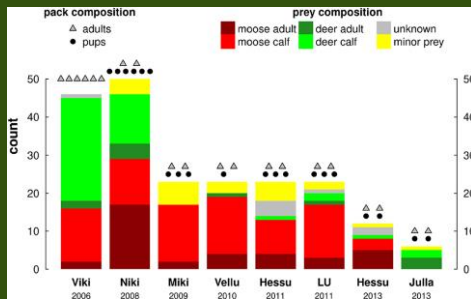
- Harva saaliseläinkanta lisäsi riskiä susien hyökkäyksistä koirien kimppuun
- Virossa lähes pelkästään pihapiireissä, Suomessa yleisimmin metsästystilanteissa

Susien tappamat koirat

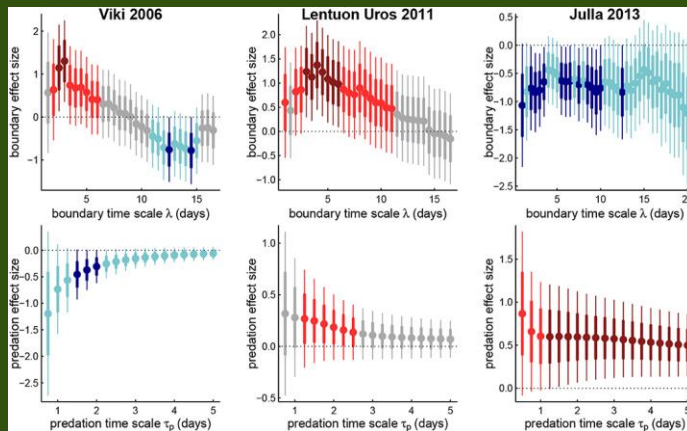

Susien tappamat koirat

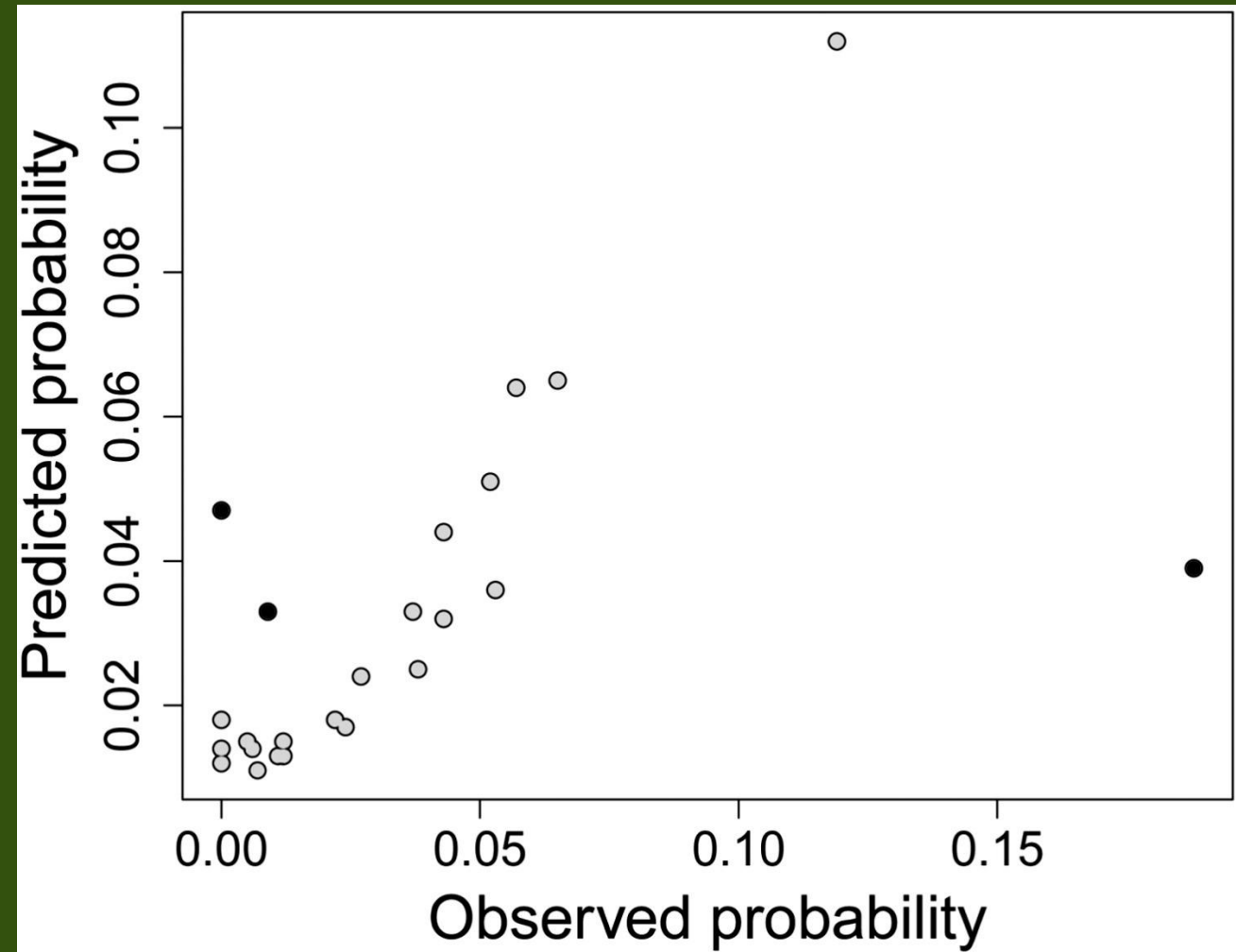
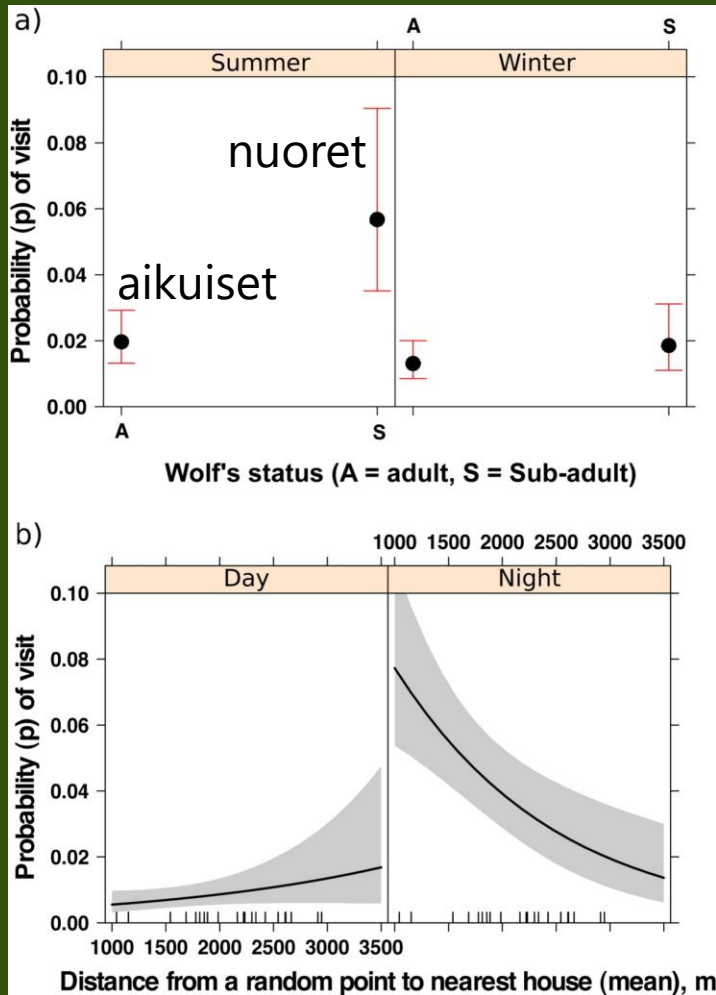
Miten onnistunut saalistus ohjaa seuraavien saalistusmatkojen suuntautumista?

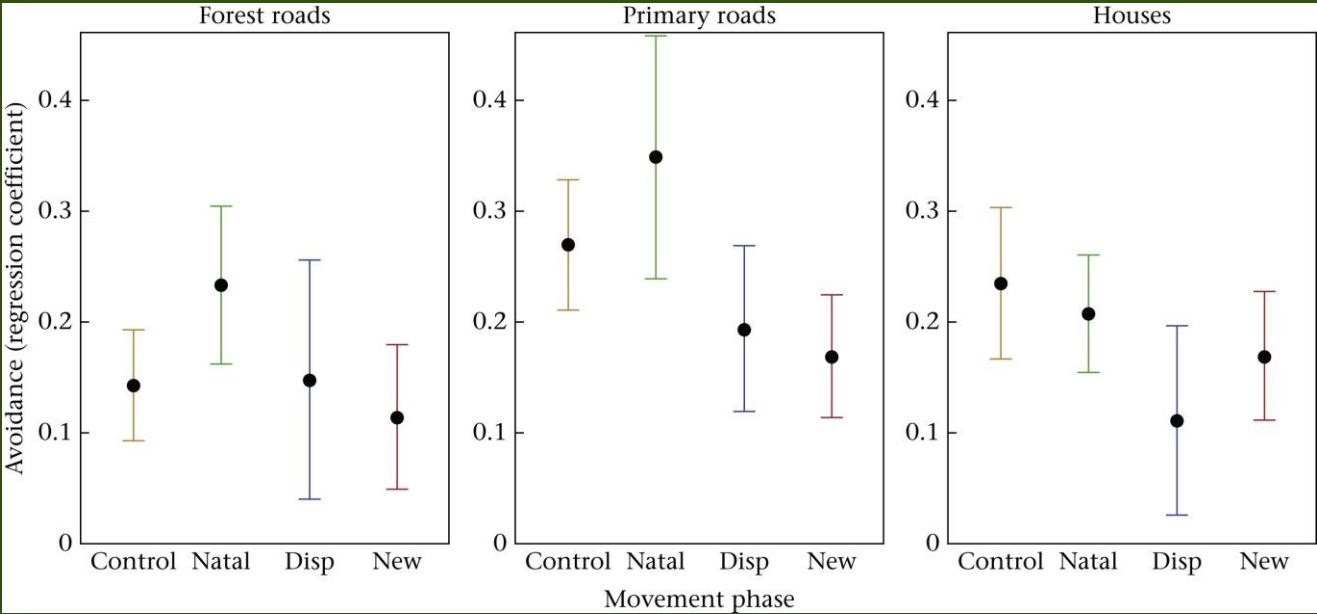
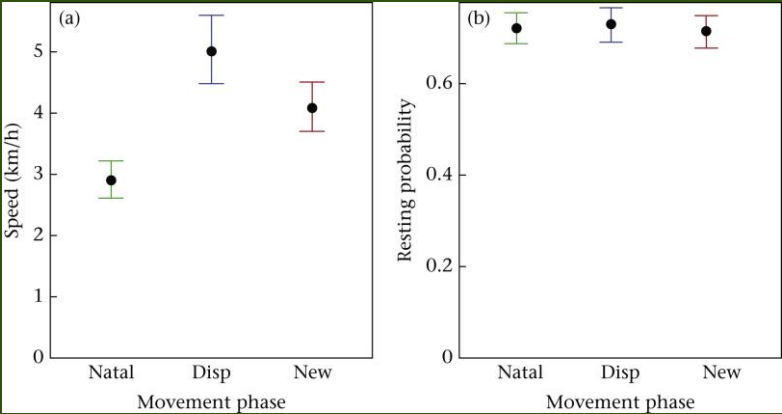
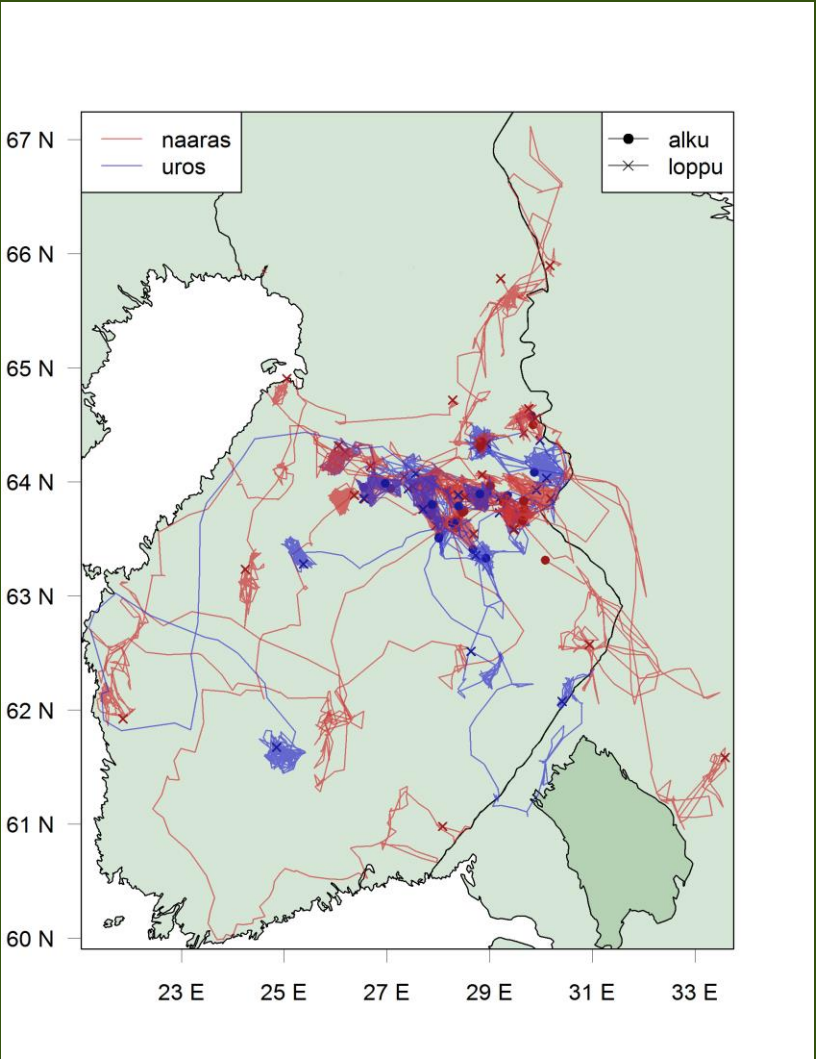
- Malli testaa aikaan ja paikkaan kiinnittyvää muistia
- Sudet erittäin yksilöllisiä: osa palaa samaan paikkaan seuraavalla kerralla, osa suuntaa seuraavat reissut säännöllisesti muualle, mutta voi palata joskus myöhemmin

Susien vierailut piha-alueilla: iän, vrk-ajan ja asutuksen tiheyden vaikutus

Sudet muuttuvat “rohkeammiksi” jo siirtymävaelluksen aikana

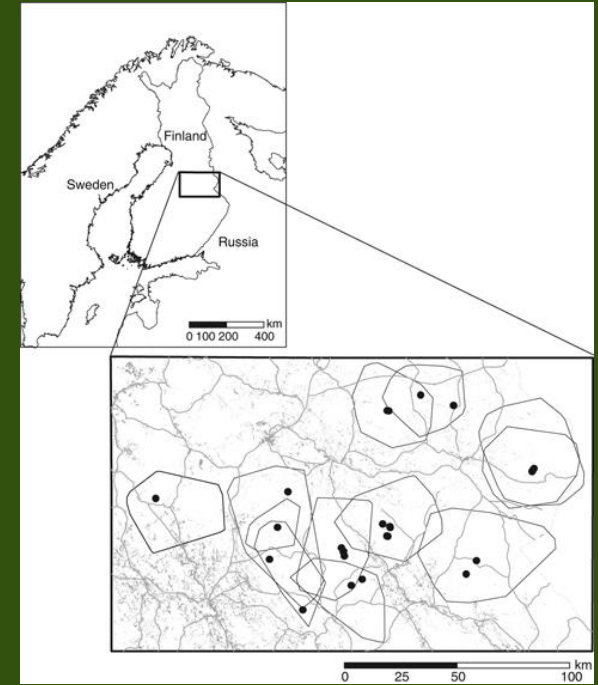

Pesäpaikan valinta

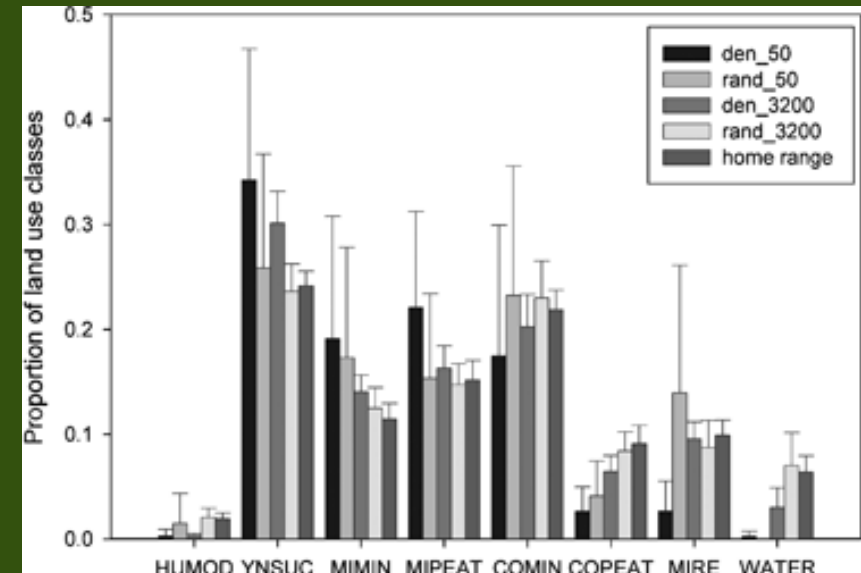

Ilpo Kojola

- Tiheä ja peittävä metsä, puulajisuhteilla ei merkitystä

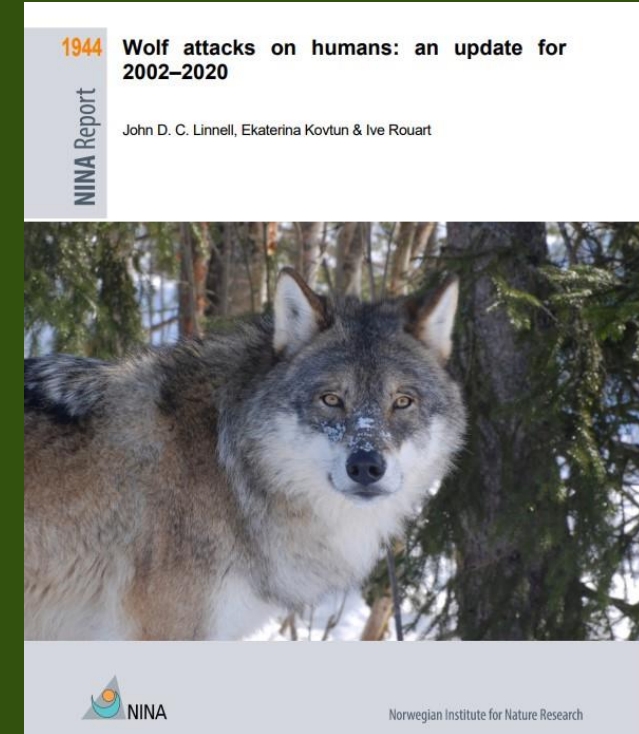

Kaartinen et al. 2010; J. Zool. <https://doi.org/10.1111/j.1469-7998.2009.00678.x>

Suden hyökkäykset ihmisen kimppuun globaalisti 2002-2020

Syy	Tapausten lkm	Fataalit tapaukset
Vesikauhu	382	14
Saalistus	67	9
Provosointi	42	3
YHTEENSÄ	491	26

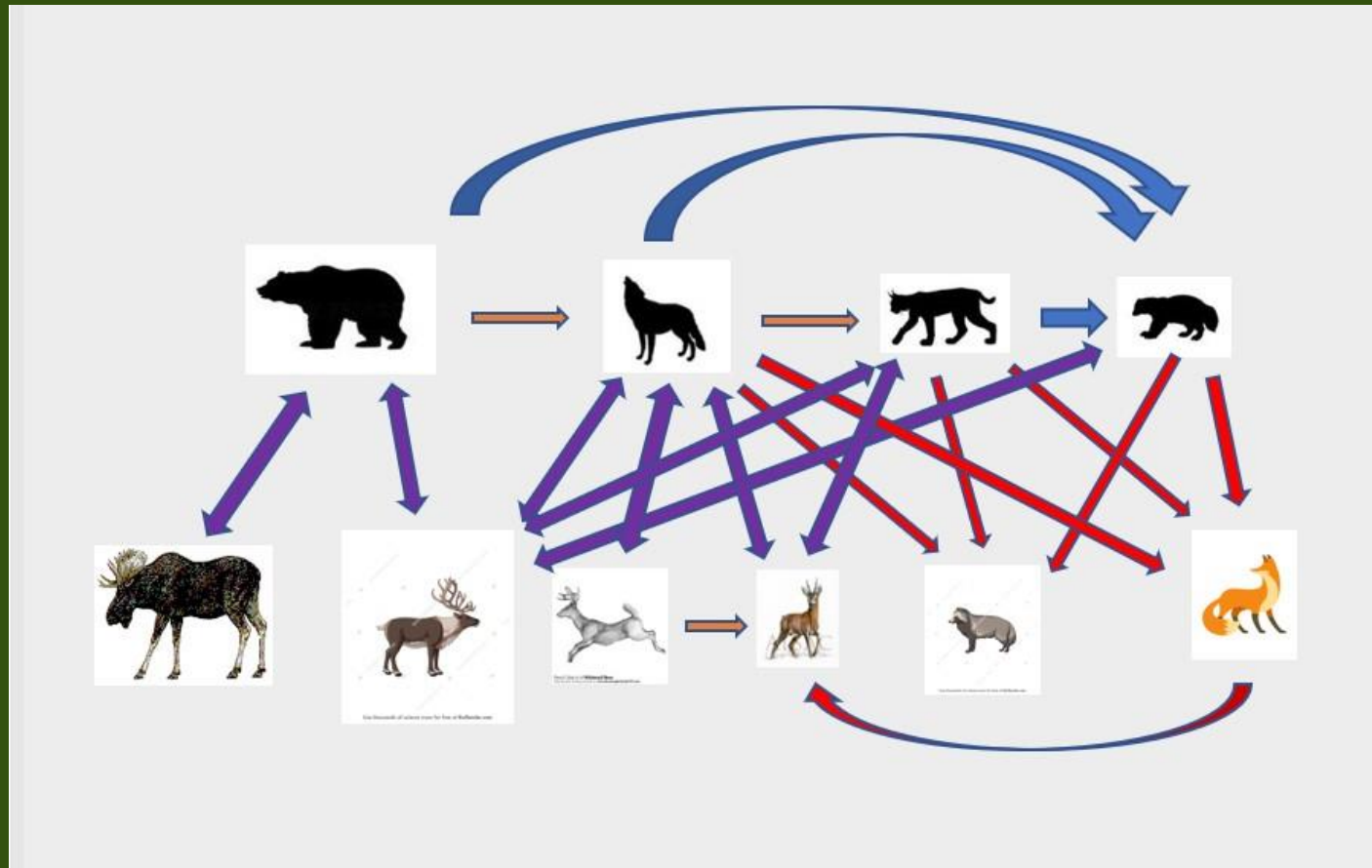

Pohjois-Amerikka (susia 60 000) kaksi kuolemaan johtanutta hyökkäystä
Eurooppa (susia 15 000) ei kuolemaan johtaneita hyökkäyksiä

Susipelko ja susivaara

- Suurimman osan suurten petoeläinten ja ihmisen jopa 200 000 kestäneestä yhteisestä historiasta ihminen on ollut suurpetojen yksi saalislaji – herkkyys pelätä on osa ihmisen perimää
- Pedot ovat oppineet pelkäämään ihmistä
- LCIE:n kriteeristö (2018): jos susi on toistuvasti kiinnostunut ihmisestä, tulee lähelle eikä reagoi karkotukseen, se tulee poistaa

Susi on osa ekosysteemiä

Kiitos!

SusiLIFE

Reviiriyhteistyö ja paikallisen vuorovaikutuksen edistäminen

Mari Lyly, erikoissuunnittelija

Suomen riistakeskus

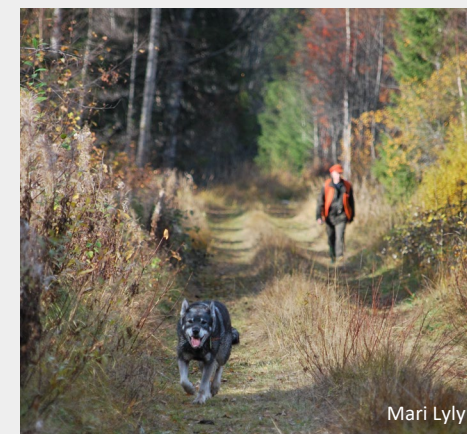
23.11.2023 Mediapäivä, Laitila

Reviiriyhteistyöryhmät: sosiaalista kestävyyttä paikallisella vaikuttamisella

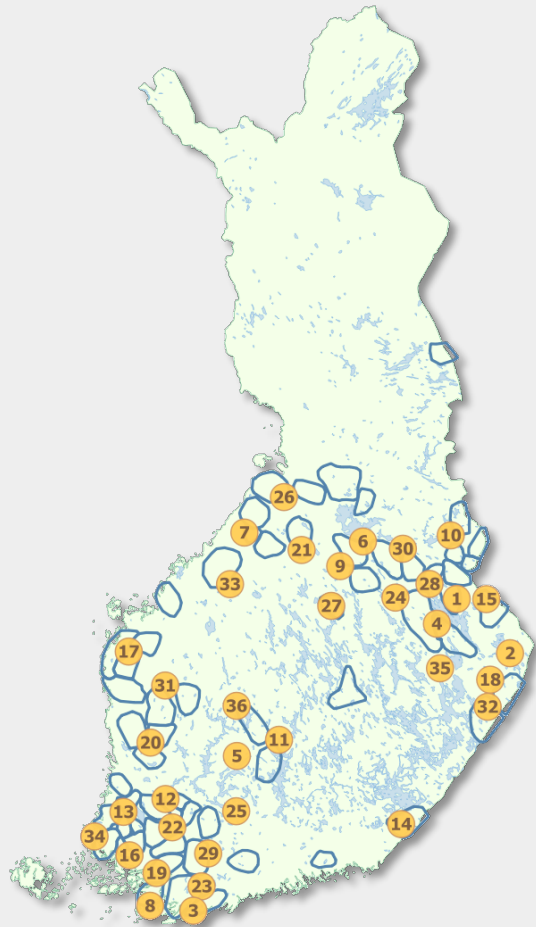
- Vuonna 2014 valmisteltiin uutta kannanhoitosuunnitelmaan ja samassa yhteydessä kuultiin laajasti kansalaisia. Näkemyksissä korostui **tarve paikalliselle vaikuttamiselle susiasioissa**. → Hoitosuunnitelmaan (2015) kirjattiin **toimenpide reviiriyhteistyöryhmistä**.
- Toiminta käynnistyi vuonna 2016, ryhmiä perustettu sittemmin ympäri Suomen.
 - Mukana työryhmissä edustajia **paikallisista reviirialueiden sidosryhmistä**.
 - Toiminnan kehittäminen toimenpide uudessa hoitosuunnitelmassa (2019).
 - Toimintaa kehitetään myös SusiLIFE-hankkeessa (2019–2025).

Reviiriyhteistyön tavoitteet:

- **Edistää rinnakkaiseloä:** millaisia toimenpiteitä tarvittaisiin paikallisesti? Tiedonjako!
- **Sovittaa yhteen erilaisia näkemyksiä susista ja kannanhoidosta:** keskustelun kautta eri näkökulmat ja mahdolliset ongelmat esille. Mukana ne tahot, joita susiasiat koskettavat.
- **Edustaa paikallisia ihmisiä susikysymyksissä:** kannanotot, lausunnot, tiedustelut.

Reviiriyhteistyöryhmien perustaminen ja toiminnan kattavuus nyt

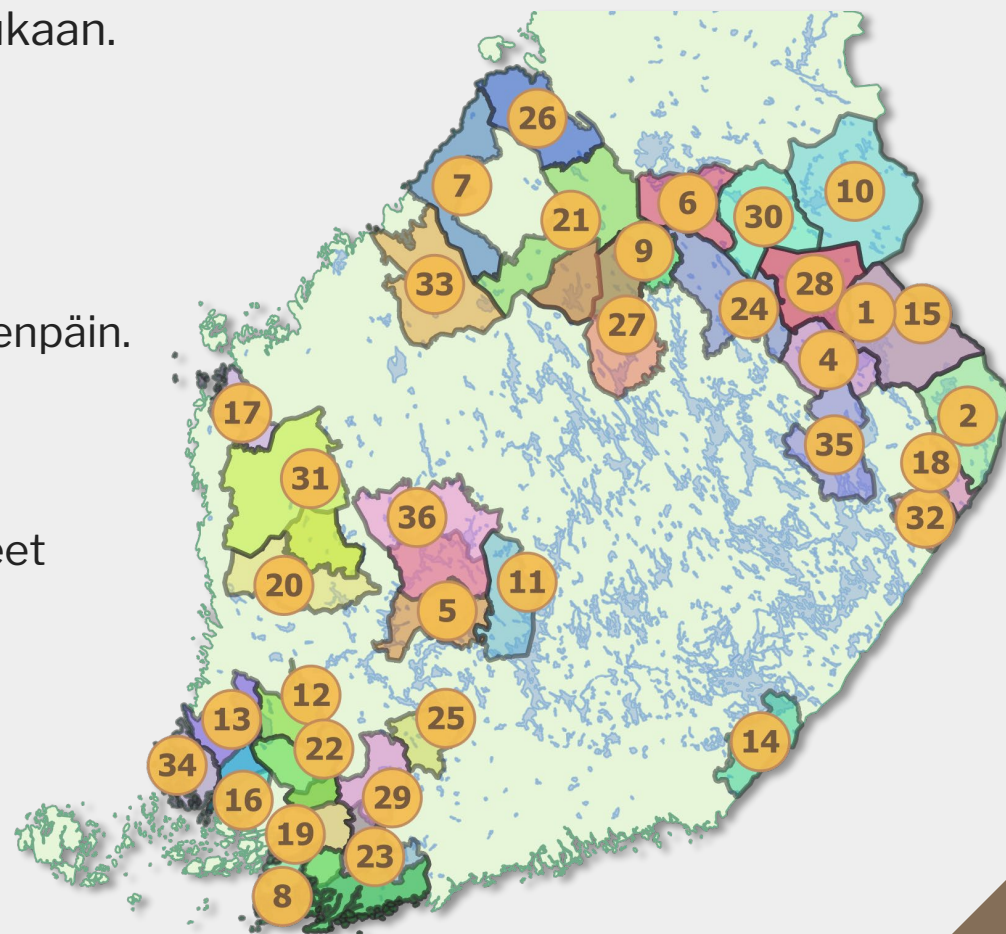
- Työryhmiä on 36, joista viisi on virallisesti jättäytyneenä tauolle.
- Uusilla reviireillä kartoitetaan kiinnostusta reviiriyhteistyöhön. Ryhmän perustamisesta päättävät paikalliset sidosryhmät (ei riistakeskus).
 - Keskeistä on **paikallisten kiinnostus, motivaatio ja aikaresurssit** → toimintaedellytykset mielekkäälle ja rakentavalle yhteistyölle.
- Ryhmän kokoamisesta vastaa riistakeskus, nimityksen tekee alueellinen riistaneuvosto. Työryhmissä tyypillisesti 8–10 jäsentä eri sidosryhmistä.
 - Edustettuina mm. rhy:t (halutessaan jokaisesta jäsen), tuottajayhdistykset ja MTK/SLC, kylä- ja vanhempainyhdistykset, luonnonsuojeluyhdistykset, Metsästäjäliitto, koiraharrastajat, matkailuyrittäjät, poliisi/raja/Metsähallitus
- Tarvittaessa ryhmä voi asettua tauolle, mutta kuitenkin seuraa tilannetta ja on valmiudessa lähteä tarvittaessa toimimaan.

Yhteistyöryhmät (numerot oranssilla taustalla) ja arvioidut susireviirit maaliskuussa 2023 (sinisellä, lähde: Luke).

Reviiriyhteistyöryhmien toiminta

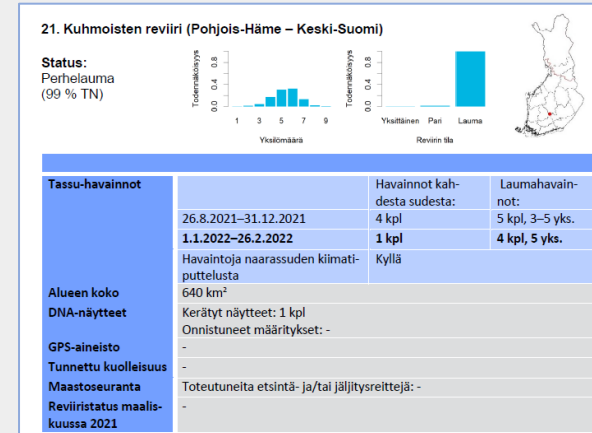

- Toimintaa raamittaa 3 teemoitettua kokousta, riistakeskus tuottaa materiaalin. Ryhmät kokoontuvat harkintansa ja tarpeensa mukaan. Riistakeskus tukee mm. vierailemalla kokouksissa.
 - Arvioidaan paikallista susitilannetta sekä suunnitellaan
 - ennaltaehkäiseviä toimia.
 - Päätetään toimenpiteistä ja lausunnoista, joita ryhmä vie eteenpäin.
 - Toimitetaan jäsenille ajantasaista tietoa susiin liittyen (välittävät omille verkostoilleen).
 - Puheenvuorot tasapuolisesti, kannanotoissa eriävät mielipiteet kirjataan kokousmuistioon.
- Toiminta pohjautuu vapaaehtoisuuteen. Riistanhoitoyhdistykset voivat saada rahallista tukea (valtionavustusosuus aktiivisuuden perusteella).

Reviiriyhteistyöryhmien toimenpiteitä

- **Tiedotteet paikallislehteen**, aiheina mm. reviiriyhteistyö, susihavainnot ja petoyhdyshenkilöverkosto, DNA-keräys, petovahingot.
- **Tiedotus eläintiloille**: petoaitapakettien saatavuus, esitteet ym. tietomateriaali.
- **Yleisötilaisuudet**: puheenvuoroja asiantuntijoilta ja ajantasaista tietoa. Mahdollisuus paikallisille esittää näkemyksiään ja huoliaan.
- **Kysymykset riistahallintoon & Lukelle**: vastaukset tiedoksi kaikille ryhmille.
- **Lausunnot & kannanotot**: petoaita- ja koulukyytihakemukset, haaskaongelmat ym.
- **Viestintä työryhmien kesken**: seminaarit ja yhteiskokoukset, jaetaan hyviä käytänteitä ja susitietoa.
- **Tiedonjakoa paikallisille (mm. sidosryhmille)**: ajankohtaiset asiat (mm. hallinnosta), yleistieto susista (huhujen oikaisu), jne.

Jaakko Alalantela

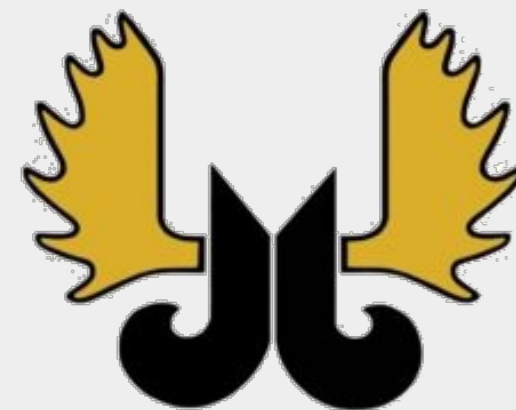

Mari Lyly

Reviiriyhteistyötä tuetaan riistanhoitoyhdistysten valtionavun kautta

- Reviiriyhteistyöperusteista valtionapua saavat ne riistanhoitoyhdistykset (yksi osuus kullekin), jotka ovat edeltävänä kalenterivuonna osallistuneet vähintään yhden aktiivisen yhteistyöryhmän toimintaan (MMM:n asetus).
 - Työryhmä on aktiiviseksi, kun se kokoontuu ≥ 2 kertaa vuodessa ja toteuttaa ≥ 2 toimenpidettä.
 - Rhy-edustajan tulee osallistua vähintään kahteen kokoukseen.
- Avustusosuuden saaneita rhy:itä kannustetaan vahvasti tukemaan työryhmänsä toimintaa esim. kattamalla kokouskulut.

SusiLIFE kehittää reviiriyhteistyötä

"Reviiriyhteistyöryhmien toimintaa kehitetään uusin työskentelyohjein ja paikallista vuoropuhelua edistämällä."

Työ tähän mennessä / mitä seuraavaksi:

- Työryhmille julkaistu päivitetty, toimintaa raamittava ohjeistus vuonna 2022
- Vuosittain järjestetään alueellisia keskustelu- ja tiedonjakotilaisuuksia ryhmille.
- Työryhmille välitetään tietoa hankkeen toimista ja tuloksista, ja jäseniä osallistetaan mahdollisuuksien mukaan.
- Hanke on kartoittanut myös sidosryhmien näkemyksiä. Kehitystoiveina on nostettu esiin koulutukset ja lisää vaikuttavuutta toimintaan.
- Toimintamallia pyritään tuomaan esiin myös kansainvälisissä tilaisuuksissa.

Reviiriyhteistyön seminaarit 2023 (1)

- Elo-syyskuussa 6 alueellista seminaaria, joihin kutsuttiin kaikki reviiriyhteistyöryhmät sekä ensi kertaa myös muita sidosryhmäedustajia (Paimio, Orivesi, Oulainen, Isojoki, Rautavaara, Joensuu)
- Mukana oli edustajia kunnista ja kaupungeista, maakuntaliitoista (suurpetoneuvottelukunnat), MTK-liitoista, ja SLC:stä, alueellisista riistanneuvostoista, luonnonsuojeluliiton piireistä, poliisista, rajavartiolaitokselta, Metsähallituksesta sekä Luonnonvarakeskuksesta.

Reviiriyhteistyön seminaarit 2023 (2)

- Tilaisuuksiin saatiin vajaat 150 osallistujaa, keskustelu oli vilkasta.
- Esiin tuotiin monia tärkeitä paikallisia / käytännönläheisiä näkökulmia. Etenkin petovahingot, koulukyydit ja susien vaikutus metsästystoimintaan puhuttivat.
- Toimijat pääsivät verkostoitumaan ja yhteistyömahdollisuuksia ideoitiin.
- Reviiriyhteistyössä ongelmaksi koettu mandaatin ja rahoituksen puute → lisäpontta toimintaan paikallisena susi- ja suurpetotiedon keskuksena.
- Tilaisuudet koettiin hyödylliseksi → tullaan jatkamaan hankkeen puitteissa.

www.susilife.fi susilife@luke.fi

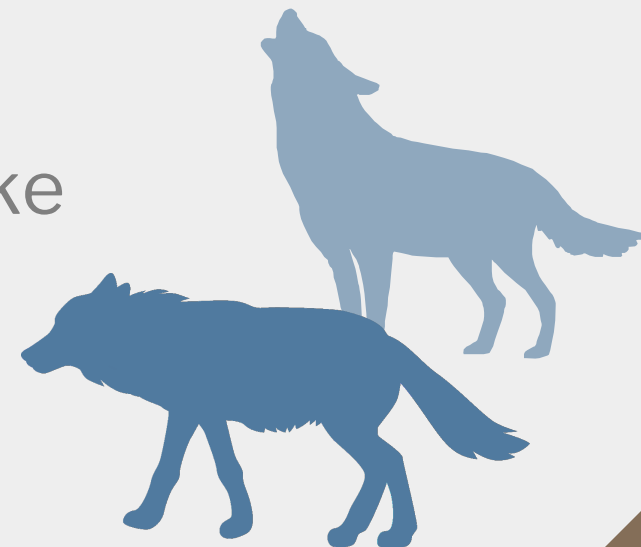
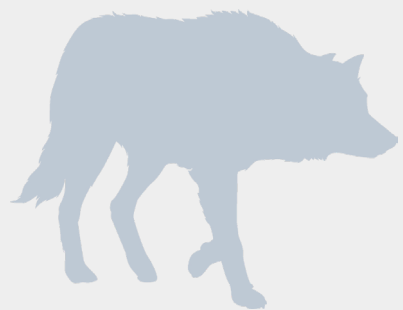
 [@LIFEborealWOLF](https://www.facebook.com/LIFEborealWOLF) [@LIFEborealWOLF](https://twitter.com/LIFEborealWOLF)

Mitä teen, jos kohtaan suden?

Minne voi ilmoittaa näkö- tai jälkihavainnoista?

Mikko Jokinen, suunnittelija
Suomen riistakeskus, SusiLIFE-hanke

23.11.2023, Laitila

Suden kohtaaminen

- Suden kohtaaminen luonnossa on verrattain harvinaista, sillä yleensä susi välttelee kontaktia ihmiseen.
- Susireviirialueilla sudet saattavat kulkea etenkin yöaikaan lähelläkin ihmisasutusta
- Suden kuulo- ja hajuaisti ovat erittäin hyvät, ja susi voi havaita ihmisen läsnäolon pitkänkin etäisyyden päästä
 - Pidä siis luonnossa liikkuessasi ääntä.
- Usein susi ei tunnista ihmistä, jos ihminen on ajoneuvossa, ikkunan takana tms. tilanteessa.

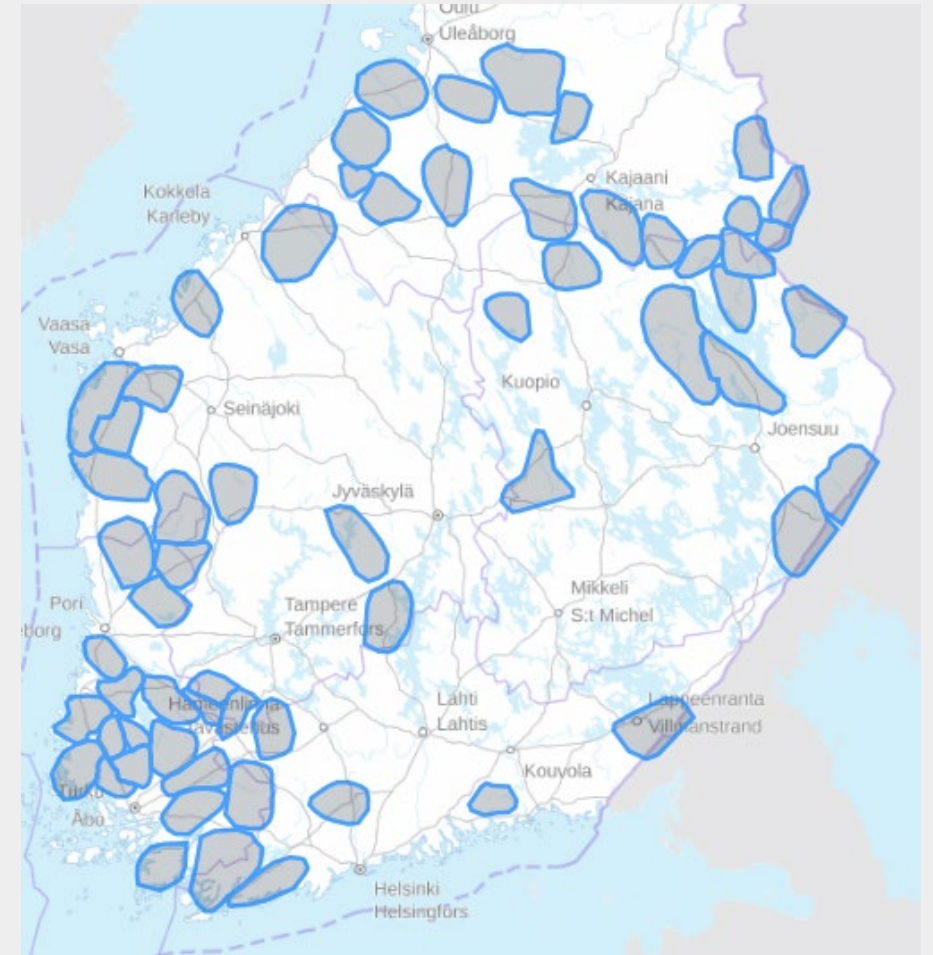

Kuva: Jaakko Alalantela

Suden kohtaaminen

- Suden tai suden jäljet voidaan havaita todennäköisimmin reviirialueelta, mutta susia liikkuu myös niiden ulkopuolella.
- Etenkin maaliskuussa tehdään havaintoja synnyinreviirinsä jättävistä nuorista susista.
 - Voivat vaeltaa pitkiäkin matkoja etsiessään omaa elinaluetta.
 - Lumien sulettua jättävät vähemmän jälkiä → vähemmän havaintoja.

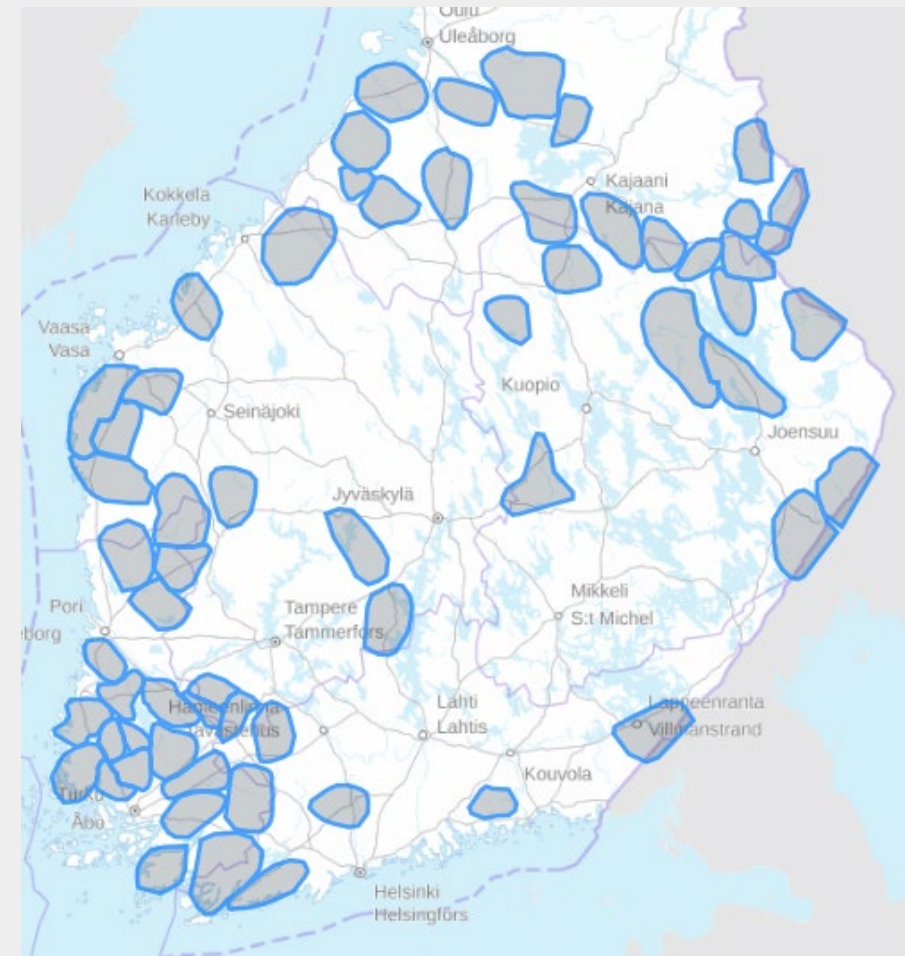

Kartta: www.luonnonvaratieto.luke.fi

Suden kohtaaminen

- Nuoret sudet ovat kokemattomia ja kohtaavat monia asioita ensi kertaa.
 - Voivat päätyä rakennettuihin ympäristöihin ja käydä vaelluksillaan ihmisasutuksen läheisyydessäkin.
 - Eivät osaa vältellä ihmistä yhtä hyvin kuin kokeneemmat lajikumppaninsa.
 - Pennut ja nuoret sudet saattavat olla myös uteliaita.

Kartta: www.luonnonvaratieto.luke.fi

Toimi näin, jos kohtaat suden

- Älä lähesty sutta. Poistu rauhallisesti paikalta.
- Jos sinulla on mukanas koira, pyri pitämään se lähellä itseäsi. Jos koira on irti, kytke se hihnaan.
 - Vaikka susi välttelee ihmistä, koira saattaa viedä sen huomion.
- Tekeydy isoksi ja pidä ääntä. Taputa käsiä ja huuda. Yritä säikäyttää susi tiehensä.
 - Jos kannat mukanas kovaa ääntä pitävää hälytintä tai suojasuihketta, käytä sitä.
- Varmista, ettet jää eläimen kulkuväylän eteen ja ahdista sitä nurkkaan. Siirry tarvittaessa sivuun.
- Jos susi yrittää purra sinua tai koiraasi, tee aktiivisesti vastarintaa.

[Opas-lehtinen verkossa](#)
(PDF, [riista.fi](#))

Toimi näin, jos kohtaat suden

- Jos kohtaat suden läheltä, merkityksellistä on, miten se **käyttäytyy sinut havaitessaan:**

- Jos susi säikähtää ja pakenee ihmisen havaittuaan
→ Havainto ilmoitetaan alueen petoyhdyshenkilölle.
- Jos susi havaitsee ihmisen, muttei välittömästi poistu vaan jää kiertelemään lähelle
→ Soita hätäkeskukseen numeroon 112.
- Jos susi käyttäytyy pelottomasti tai uhkaavasti ja lähestyy ihmistä
→ Soita hätäkeskukseen numeroon 112.

Tilanteen vaarallisuuden arviointi

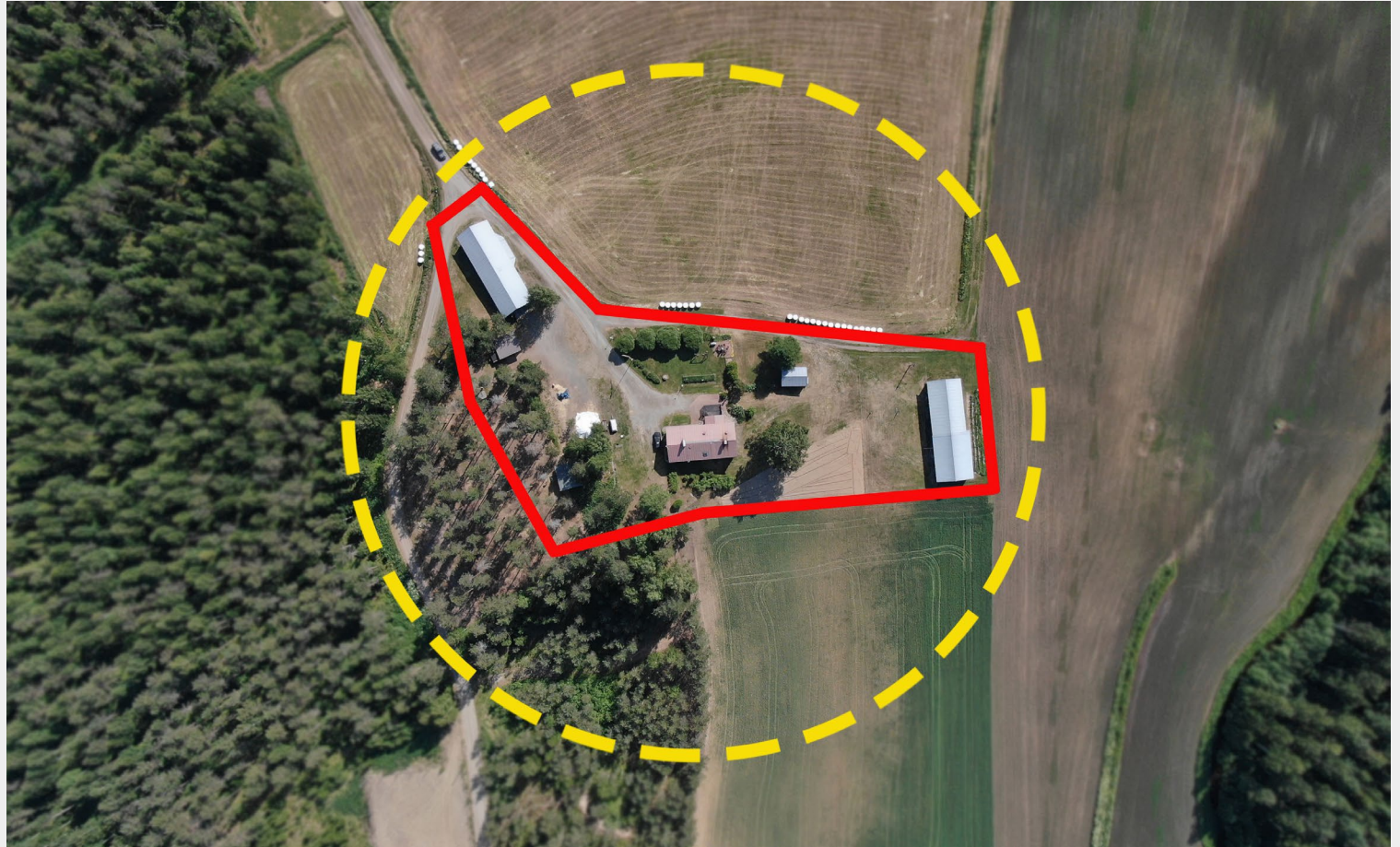

- Viranomainen arvioi suden käytöstä. Poliisi voi antaa sudesta lopetusmääräyksen, jos se luokittelee suden aiheuttavan vakavaa vaaraa ihmisille (= jää kiertelemään tai seuraamaan ihmistä tai käyttäytyy muuten uhkaavasti).
- Jos susi käy toistuvasti pihossa, sille voidaan antaa karkotusmääräys. Jos kaksi karkotuskertaa ei tepsii, ja susi havaitaan jälleen asutulla alueella, susi voidaan poistaa joko Suomen riistakeskuksen poikkeusluvalla tai poliisin lopetusmääräyksellä.
- Tutustu viranomaisten työnjakoon: [Kuka auttaa, jos kohtaat suden?](#) (PDF)
- Lisätietoja löydät myös [poliisin suurpetotilanteisiin liittyvästä ohjeesta](#) (poliisi.fi).

Hoidetun piha-alueen määritelmä

- Hoidettu piha-alue (punaisella) on keskeinen määritelmä suden ja muiden suurpetojen uhka-arvioinnissa.
 - Kartassa myös 100 m säde keltaisella (aiemmin käytetty raja).

Kuva: Itä-Suomen poliisilaitos

Ilmoita tekemäsi suurpetohavainto

- Ilmoita aina havainnot suden jäljistä ja etäältä tehtyt näköhavainnot **petoyhdyshenkilölle**
- Ilmoittaminen on erityisen tärkeää, jos suden jäljet löytyvät asuin- tai tuotantorakennuksen hoidetulta piha-alueella tai rakennetusta ympäristöstä.

Kuva: Mikko Jokinen

Ilmoita tekemäsi suurpetohavainto

- Petoyhdyshenkilöt käyvät mahdollisuuksien mukaan varmistamassa havaintoja ja kirjaavat tiedot Tassu-järjestelmään.
- Ilmoita petoyhdyshenkilölle havainnon tarkka sijainti sekä etutassun jäljestä mitattu leveys ja pituus.
- Paikallisen petoyhdyshenkilön yhteystiedot löytyvät riistakeskuksen verkkosivuilta: www.riista.fi/yhteystiedot

Kuva: Mikko Jokinen

A wide-angle photograph of a snowy outdoor area. In the foreground, there is a large, flat expanse of snow with several footprints and small depressions. A long, dark shadow of a tree is cast across the snow from the left. In the middle ground, there are two bare trees. The background shows a stone wall and a building with a wooden staircase. The sky is not visible.

Kiitos mielenkiinnosta!

SUSIEN PALUU VARSINAIS-SUOMEEN

Jörgen Hermansson vs. riistapäällikkö
Suomen riistakeskus Varsinais-Suomi
Laitila 23.11.2023

Kuva Varsinais-Suomen
sudesta 26.10.2006

Sudet metsästettiin sukupuuttoon Varsinais-Suomesta 1800-luvun keskivaiheella, yhteiskunnan vaatimuksesta ja valtiovallan käskystä. Alueen kuuluisat lapsitapot vauhditti susien lopullista hävittämistä alueelta. Maakunta oli susityhjiö noin 150 vuotta.

Susipari asettui uudestaan Varsinais-Suomen suurimpaan metsäalueeseen n. v. 2004.

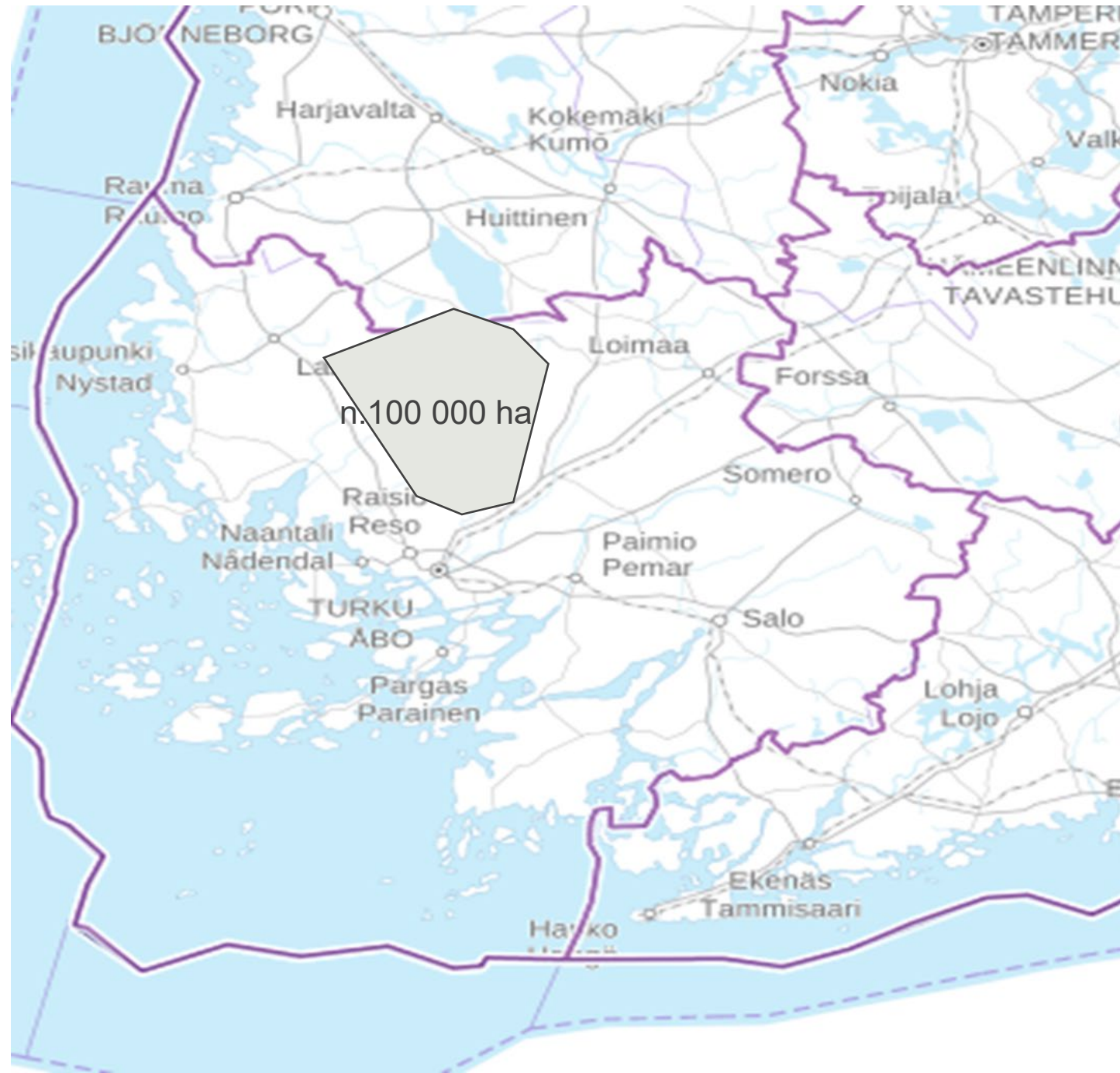

Neljän suden lauman
jäljet varmistettiin
Oripäässä
tammikuussa 2006

LOUNAIS-SUOMEN ENSIMMÄINEN SUSIREVIIRI 2006

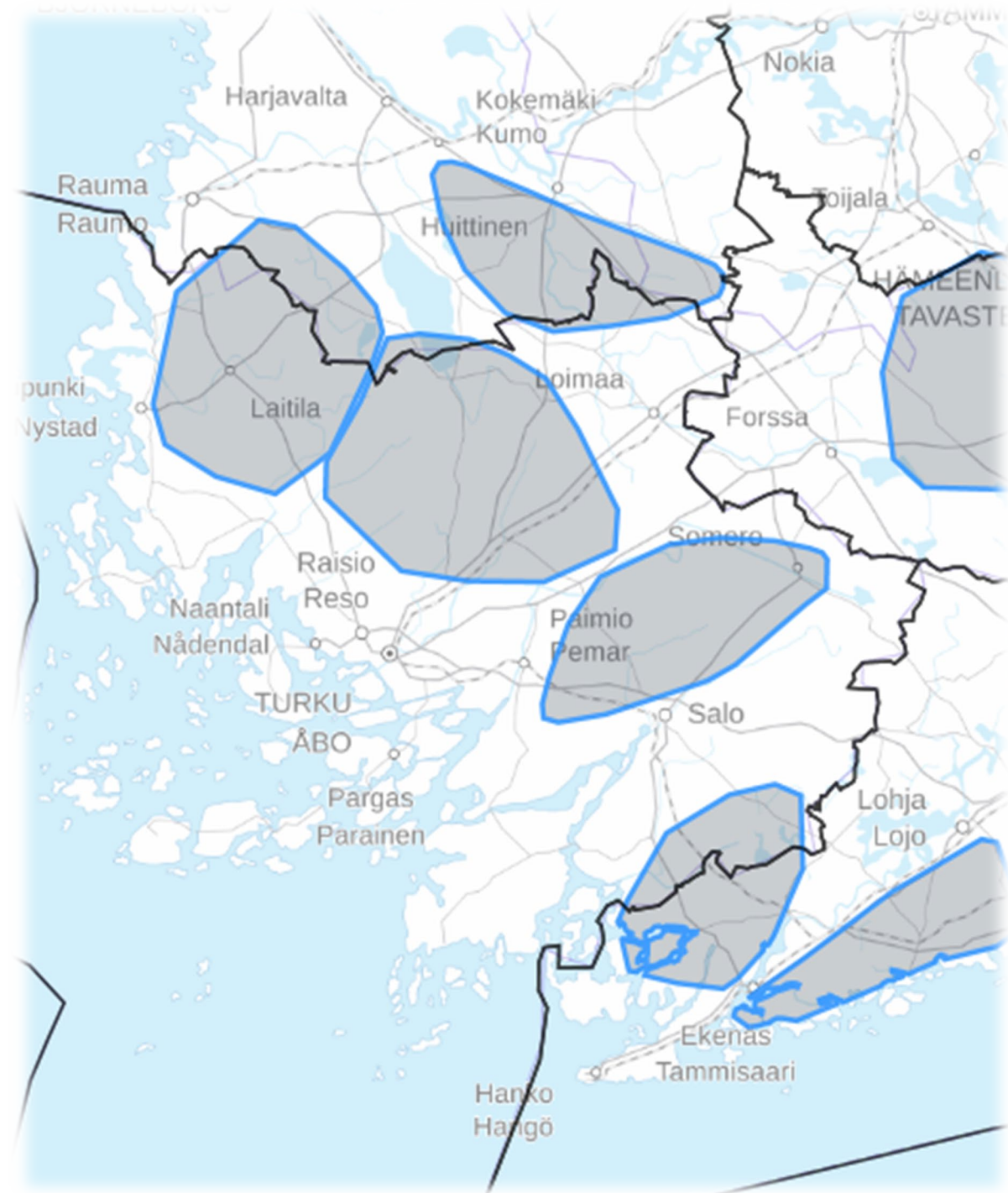
REVIIRISSÄ ELÄÄ SUSIPARI JA NIIDEN SAMAN
VUODEN JÄLKELEISIÄ.

MUITA SUSIA EI SUVAITA REVIIRILLÄ

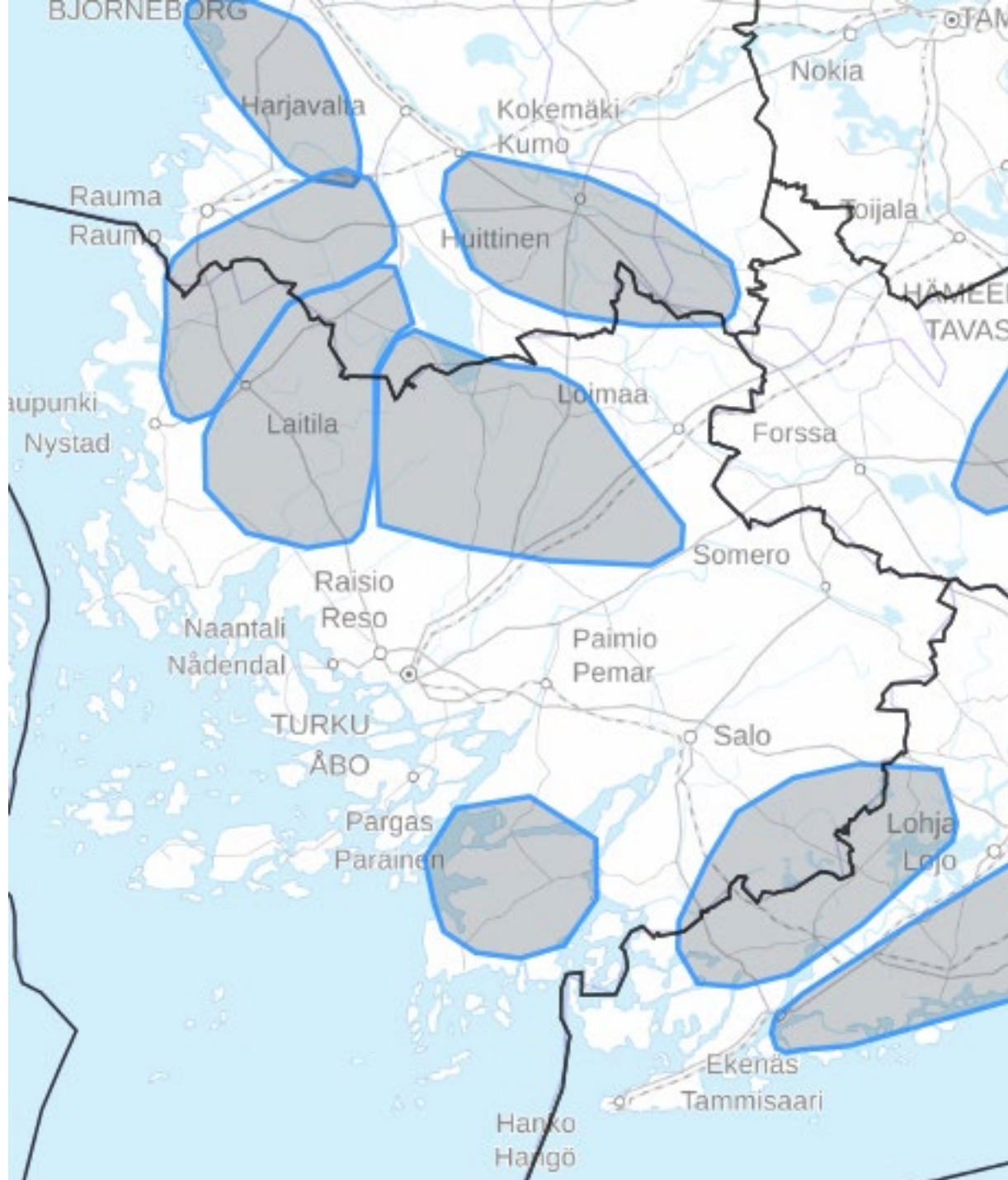
LOUNAIS-SUOMEN SUSIREVIIRIT 2017

- <https://luonnonvaratieto.luke.fi/kartat?panel=suurpedot>

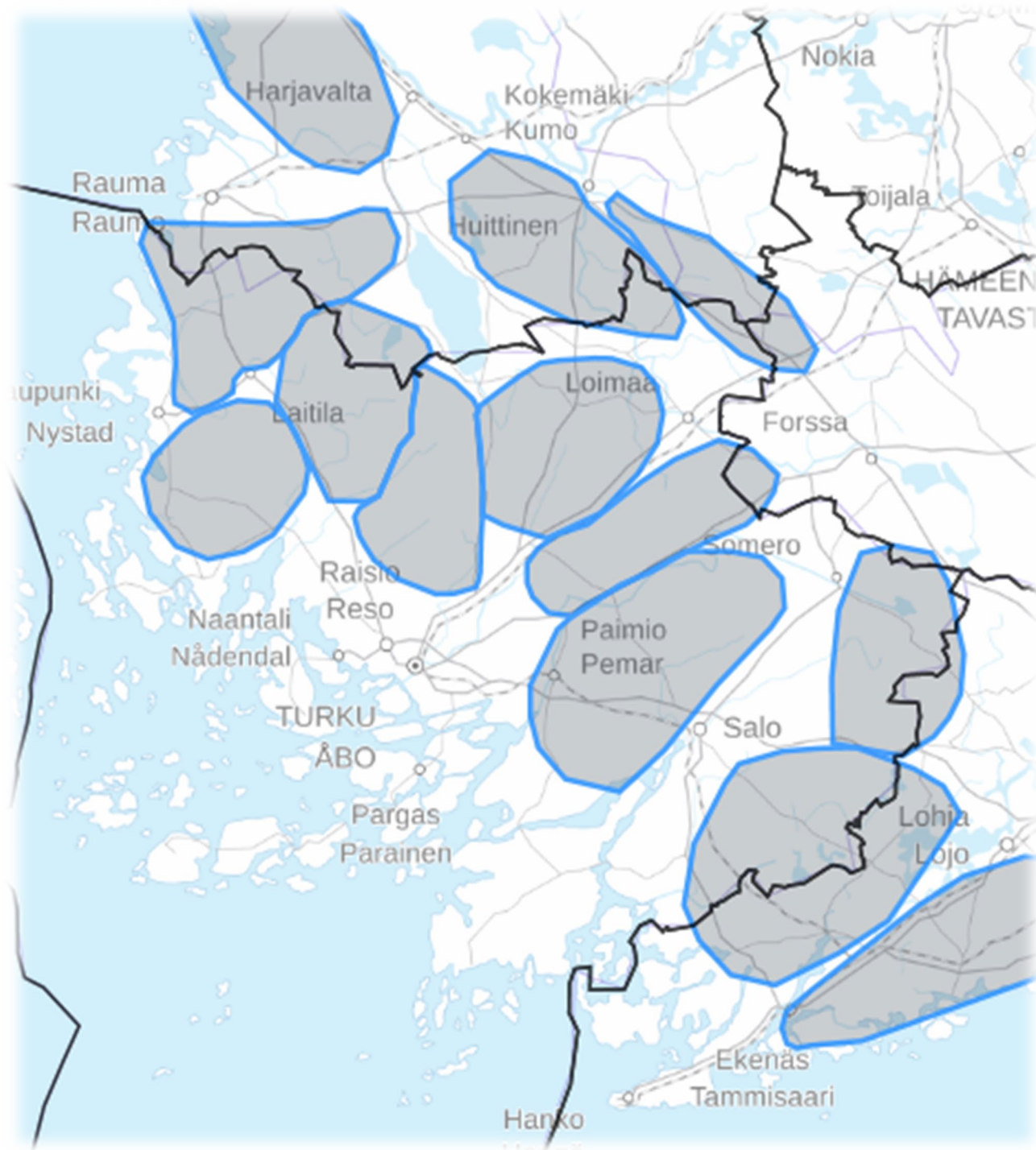
LOUNAIS-SUOMEN SUSIREVIIRIT 2018

- <https://luonnonvaratieto.luke.fi/kartat?panel=suurpedot>

LOUNAIS-SUOMEN SUSIREVIIRIT 2021

- <https://luonnonvaratieto.luke.fi/kartat?panel=suurpedot>

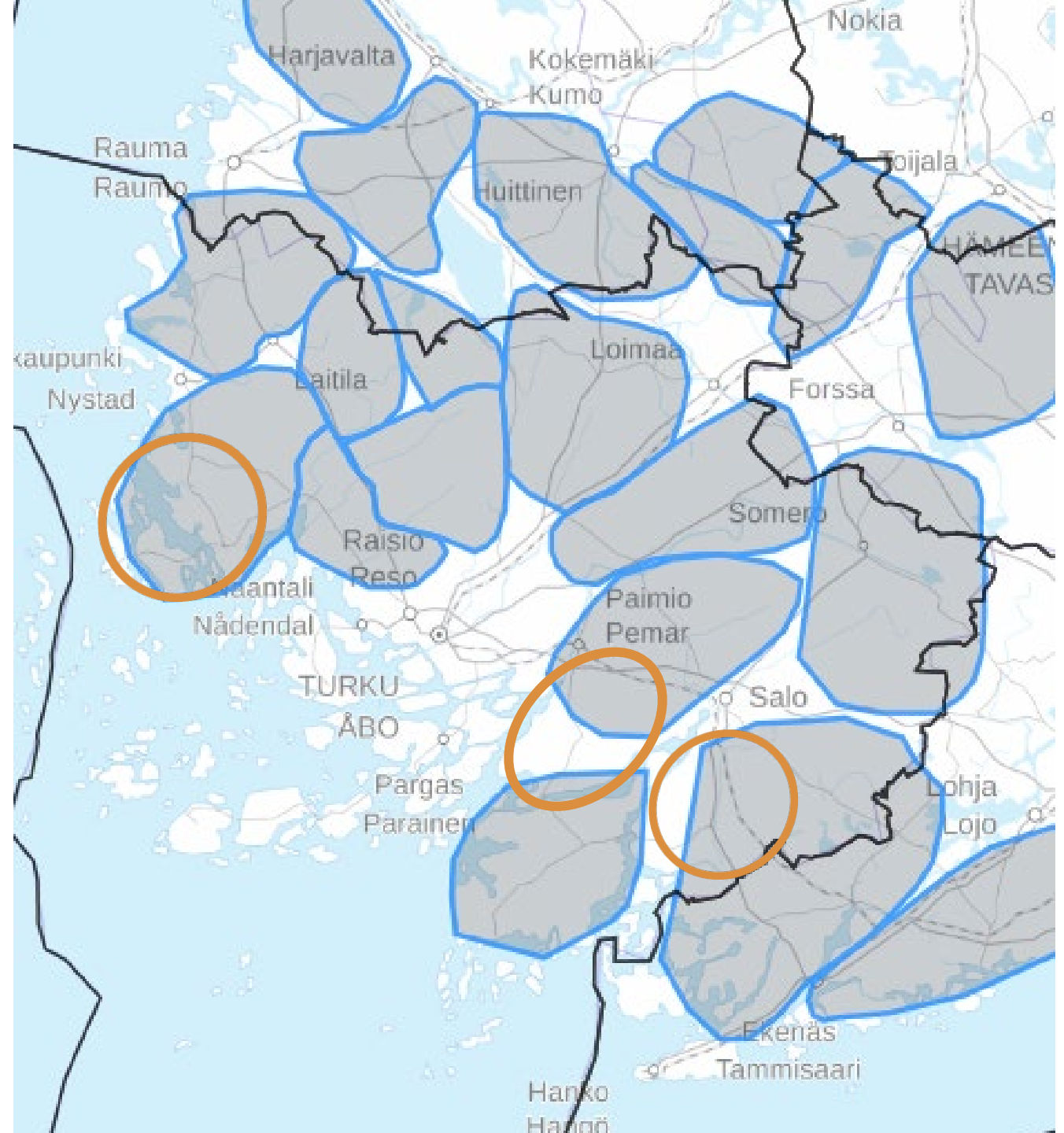
LOUNAIS-SUOMEN SUSIREVIIRIT 2023

- <https://luonnonvaratieto.luke.fi/kartat?panel=suurpedot>

Varsinais-Suomessa on
Suomen tihein susikanta

Reviirit peittävät jo melkein
koko maakunnan

Kuinka monta sutta on
Varsinais-Suomessa ?

IHMISTEN SUHTAUTUMINEN SUSIIN

Alussa

- Sensaatio
 - Kuva tapetusta peurasta tai hirvestä oli uutinen
 - Kauhistelu, jos susi oli nähty lähellä asutusta
- Epäluuloa
 - ”Eivät ole aitoja susia, koska eivät käyttäydy kuten normaalit sudet”
 - ”Sudet on tuotu tänne”
 - ”Kannanarvio ei pidä ollenkaan paikkaansa, joka kylässä on oma lauma”
- Pelkoa
 - Pelko että jotain kauheaa tapahtuu; ”ihminen tulee kohta syödyksi”
 - ”Lampaista ja muita kotieläimiä ei voi kohta enää pitää koska sudet tappavat”
 - ”Koirilla metsästäminen ei ole kohta enää mahdollista”
- Epätietoisuutta
 - Perusekologia, reviiri, alfapari, liikkuminen, nuorten susien lähtö reviiristä,

Huoli ihmisten/lasten
turvallisuudesta
- Pihasuket -

IHMISTEN SUHTAUTUMINEN SUSIIN

Toimenpiteitä

- Uuden reviirin "haltuunotto"
 - Peto yhdessä metsästäjäkokoukset
 - Muut sidot
 - Laajat av
- Luken kenttähenkilön p
- Kannanarvion ja DNA keräyksen k
- Suden kannanhoitosuunnitelma, jossa kannanhoitotys yhtenä tärkeänä toimenpiteenä (poliittinen tahtotila)
- Petoaidat, Varsinais-Suomen suurpetoneuvottelukunta, reviiriyhteistyöryhmät
- Susilife-projekti
- Tiedotusta

Mitä on muuttunut Varsinais-Suomessa 20 vuoden aikana ?

IHMISTEN SUHTAUTUMINEN SUSIIN

- Varsinais-Suomessa suden suojelu on menestystarina vailla vertaata
 - Susireviirit peittävät melkein koko maakunnan ja kauhuskenaariot eivät ole toteutuneet
 - Hirvieläinten metsästys on ennätystasolla, koirilla metsästäminen on jatkunut
 - Koira- ja kotieläinvahingot ovat varsin pieniä
 - Laitonta tappamista ei juuri ole
- Moni maaseudulla asuva kokee kuitenkin susitilanteen melkein kestäättömänä -> jatkuva huoli
 - ”Sudet ovat pelottomia ja vaaraksi ihmisille”
 - ”Sudet rajoittavat metsästystä, eläintenpitoa ja maisemanhoitoa”
 - ”Vahinkoperusteisten lupien saaminen ja toimeenpaneminen on liian vaikeaa ja työlästä”
 - ”Susiin on voitava puuttua järjestelmällisesti”-> kannanhoidollinen metsästys”
- Sensaatio, Epäluulo, Pelko, Epätietoisuus -> Huomattavaa parannusta

VARSINAIS-SUOMESSA KOETAAN ETTÄ SUURIN SUSIONGELMA ON ...

*Huoli ihmisten/lasten
turvallisuudesta*

**Kemiönsaaren
susilauma syksyllä 2019.
7 sutta liikkuvat
pelottomasti läpi pihan
keskellä päivää.**

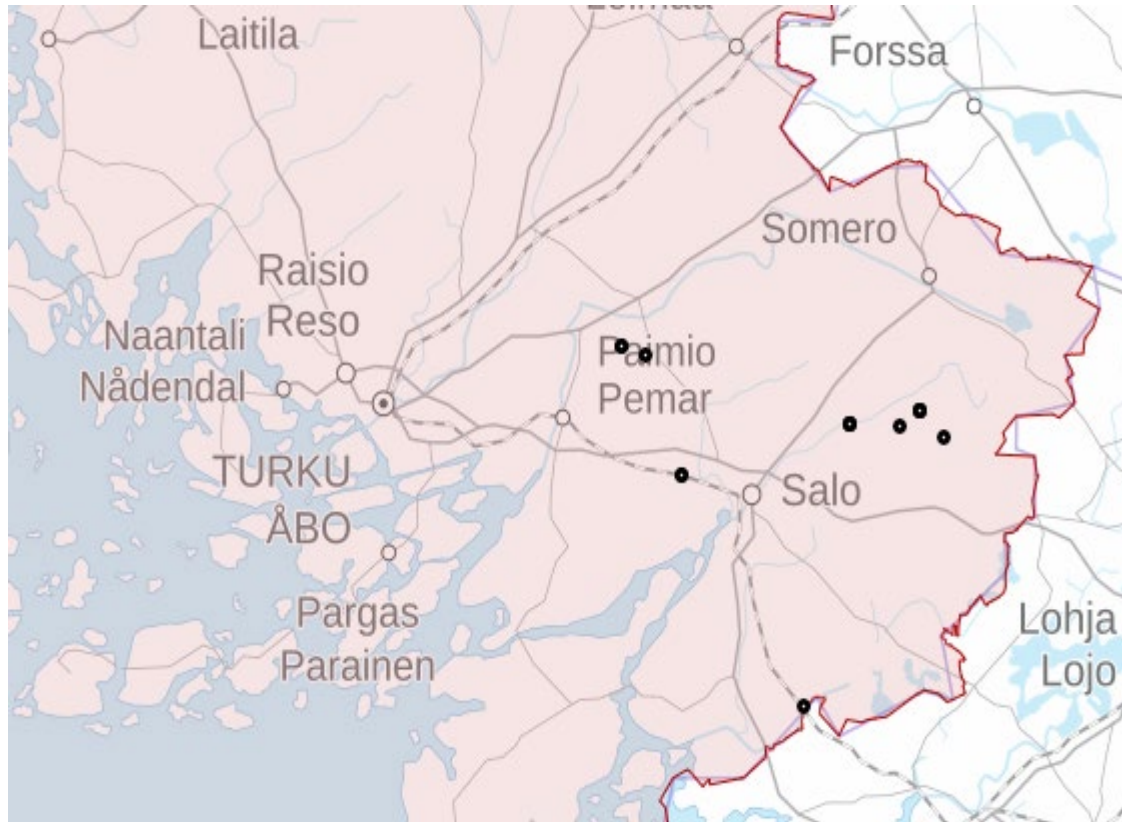
**MIKSI VARSINAIS-SUOMESSA ON SUHTEELLISEN VÄHÄN ONGELMIA
VAIKKA TÄÄLLÄ ON SUOMEN TIHEIN SUSIKANTA ?**

SUSIEN POIKKEUSLUVAT

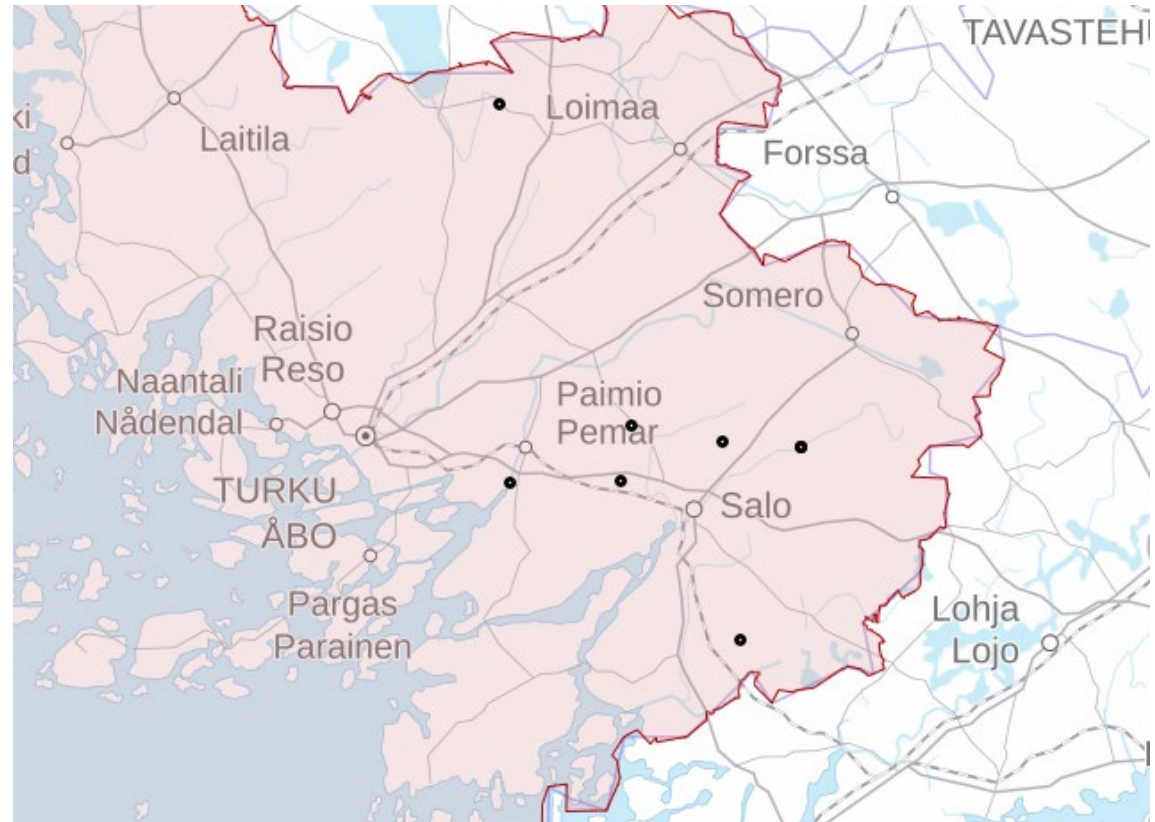
- Susi on metsästyslaissa ja luontodirektiivissä rauhoitettu ja tiukasti suojeltu
- Suomen suurpetopolitiikan mukaan susikanta kuuluukin saattaa suotuisan suojelun tasolle. Järjestelmällinen kannanhoidollinen poikkeusmetsästys ja vahinkoperusteiset poikkeusluvut ovat kuitenkin keskeisiä toimenpiteitä tavoitteen saavuttamisessa. (kannanhoitosuunnitelma, MMM, valtioneuvosto, eduskunta)
- Kannanhoidollinen poikkeuslupametsästys
 - Kannanhoidolliselle metsästykselle ei ole löydetty juridisesti kestävää mallia
 - Tuorein KHO:n ratkaisun mukaan yllä kuvattu malli on kannanhoidollisen metsästyksen osalta käytännössä mahdoton toteuttaa?
 - Poliittinen tahtotila ja juridiikka eivät kohtaa toisiaan → tilanne epäselvä
 - Suomen riistakeskuksen on joka tilanteessa, poliittisesta tahtotilasta huolimatta, noudatettava lakia ja hallinto-oikeuksien määrittelemää oikeuskäytäntöä.
- Vahinkoperusteiset poikkeusluvut
 - Vahinkoperusteiselle poikkeusmetsästykselle on löydetty toimiva ja juridisesti kestävä malli.

KESÄN 2022 LAMMASVAHINGOT

Lammasvahingot keskittyvät Varsinais-Suomen itäisille alueille.

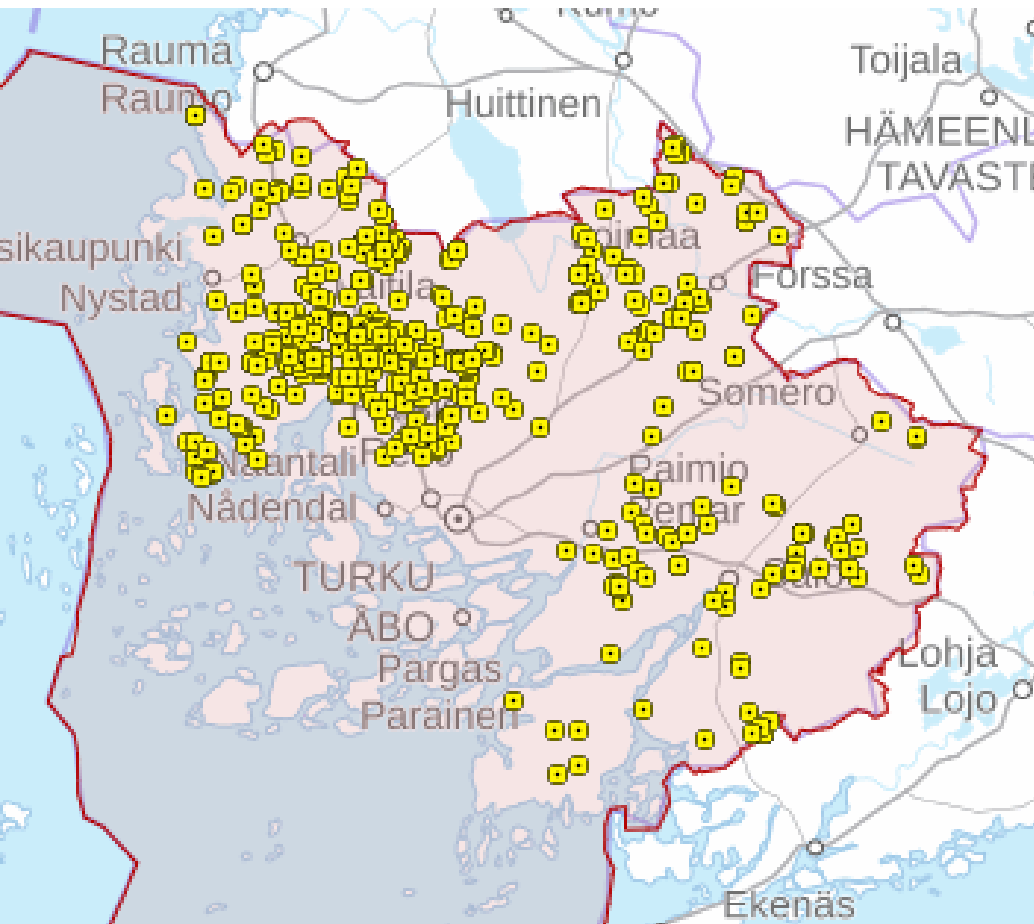
KESÄN 2023 LAMMASVAHINGOT

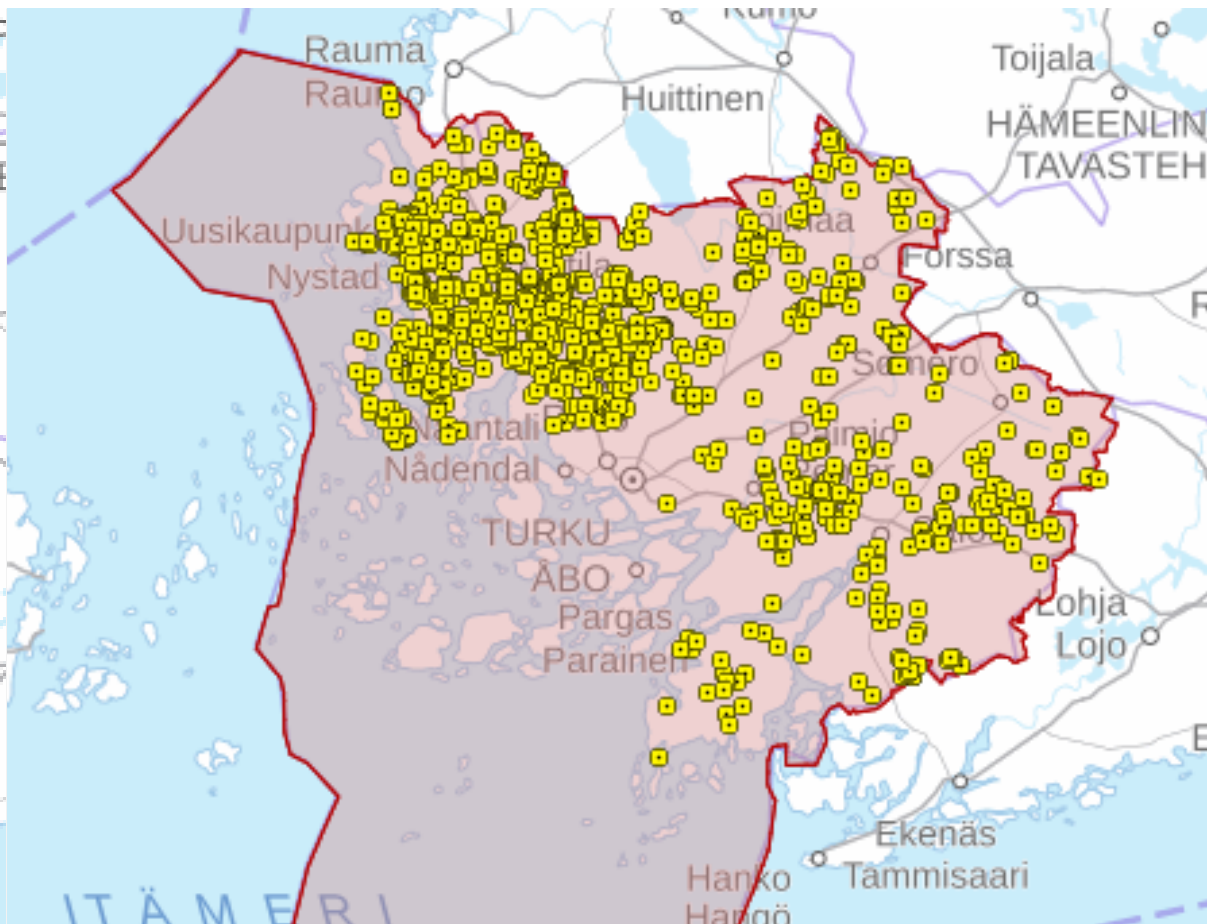
Kuvasta puuttuu tuoreimmat tapaukset ; Liedon Tarvasjoki ja Salon Vaskio

KESÄN SUSIHAVAINNOT 1.6—20.9

2022 459 havaintoa

2023 653 havaintoa

SUDEN POIKKEUSLUVAT 2023

Talvella Mynämäellä kaadettiin poikkeusluvalla yksi susi joka toistuvasti liikkui lähellä ihmisasutusta. Susi karkotettiin ensin karkotusluvalla kolme kertaa.

Valtatie 8 länsipuolelle on myönnetty karkotuslupa neljään eri kohteeseen; Laitila 2 , Uusikaupunki sekä Lokalahti. Susia on karkotettu.

Uuteenkaupunkiin on myös myönnetty poikkeuslupa suden tappamiseksi, sutta ei ammuttu

Salon Hajalaan on myönnetty poikkeuslupa yhden suden tappamiseksi lammasvahingon estämiseksi, Lupa jatkettiin toisella luvalla. Havaintoja susista tehtiin, muuta sutta ei ammuttu

VAHINKOPERUSTEISET POIKKEUSLUVAT VARSINAIS-SUOMESSA

- Varsinais-Suomeen on viime vuosina myönnetty useita vahinkoperusteisia poikkeuslupia (karkotuslupia ja tappolupia)
- Riistakeskuksen aluetoimisto saa yleensä tilanteesta ennakkotietoa
- Petoyhdysheikilöiden valmiutta nostetaan tapahtuma-alueella.
- Jos alueelta tulee riittävästi havaintoja ”ei toivotulla tavalla käyttäytyivistä” susista hakija, hakee karkotuslupaa sudelle. Karkotuslupa on lievä toimenpide, jonka myöntämiskynnys on melko matala. Hakijana on yleensä metsästys-seura
- Todistettavasti kolmen onnistuneen ja raportoidun pihakarkotuksen jälkeen hakija voi hakea poikkeuslupan suden tappamiseksi. Ensin on kuitenkin seurattava karkotusten vaikutusta. (muun tyydyttävän ratkaisun arviointi)
- Jos pihahavainnot jatkuvat Suomen riistakeskus myöntää, kuultuaan ensin poliisiviranomaista, tiukoin ehdoin luvan ko. susiyksilön tappamiseksi.
- Käsittelyaika on yleensä 2-3 päivää hakemuksen jättämisestä.

KIITOS!

